



# KASVU

Kuosisarjan suunnittelua

Opinnäytetyö  
Beatrice Borgström  
05GRI3  
49 sivua

Lahden Ammattikorkeakoulu  
Muotoiluinstituutti  
Viestinnän koulutusohjelma  
Graafinen suunnittelu  
Syksy 2018

# TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyökseni tein kuosisuunnittelua ja toteutin niistä yhden kankaalle. Kirjallisessa osuudessa käsittelen prosessiani tämän projektin parissa, sekä keskityn syvemmin tekstiilisuunnittelun historiaan Suomessa. Kyseisen osuuden loppuun kertaan vielä lyhyesti jokaisen käsittelemäni vuosikymmenen trendit. Kirjoitin myös lyhyesti tämän päivän trendeistä ja kuinka menneisyydestä on poimittu elementtejä tekstiileihimme, joita käytämme nykyään.

Avainsanoja:  
kuosisuunnittelu, silkkipaino, digipaino

# ABSTRACT

For my thesis I made pattern design and printed one of the patterns on to a fabric. In the theoretical part of my thesis, I write about my process during this project. I also concentrate on the textile printing history in Finland and the trends that occurred in every century. In addition to the past trends, I also talk a little about the current pattern trends in fashion.

Keywords:  
pattern design, silkscreen printing, digital printing

# SANASTOA

**Runway** - Alusta, jonka päällä mallit kävelevät muotinäytöksissä. Voidaan kutsua myös nimellä catwalk.

**Mood board** - kollaasi esimerkiksi itseään inspiroivista kuvista, jotka auttavat tukemaan projektin ideaa.

**Painoraportti** - Toistuvista elementeistä rakennettu pinta, joka luo painopinnan

**Kuosi** - Eri kuvista/kuvasta luotu raportti joka jatkuu yhteen tai useampaan suuntaan

# SISÄLLYSLUETTELO

## **1. Johdanto**

1.1 Mitä

1.2 Miksi

## **2. Yleistä**

2.1 Eri tekniikoita kankaanpainatuksessa

2.2 Painoraportti

## **3. Historiaa**

3.1 Kankaanpainannan historiaa Suomessa

3.2 Trendit eri aikakausilla

3.3 Nykypäivän trendejä

## **4. Prosessi**

4.1 Tavoitteet

4.2 Suunnittelu

4.3 Luonnokset

4.4 Luonnosten karsinta ja lopullisten kuosien valinta

4.5 Painoraportin teko ja lopulliset kuosit

4.6 Lopullisen materiaalin ja painopaikan valinta

## **5. Lopuksi**

## **6. Lähteet**

6.1 Kirjalliset

6.2 Sähköiset

6.3 Kuvalähteet

# JOHDANTO

Opinnäytetyökseni tein kuosisuunnittelua ja toteutin niistä yhden kankaalle. Kirjallisessa osuudessa käsittelen prosessiani tämän projektin parissa, sekä keskityn syvemmin tekstiilisuunnittelun historiaan Suomessa. Kyseisen osuuden loppuun kertaan vielä lyhyesti jokaisen käsittelemäni vuosikymmenen trendit. Kirjoitin myös lyhyesti tämän päivän trendeistä ja kuinka menneisyydestä on poimittu elementtejä tekstiileihimme, joita käytämme nykyään.

# MITÄ

Opinnäytetyöni käsittelee kuosisuunnittelua ja sen toteutusta kankaalle. Lopputuotteeni oli neljän erilaisen kuosin sarja, joista toteutin yhden kankaalle tätä opinnäytetyötä varten. Kirjallisessa osiossa keskityn Suomen kankaanpainannan historiaan, sekä menneisiin ja nykyisiin trendeihin kuosisuunnittelussa. Lopuksi kerron prosessistani, jossa käsittelen muun muassa sitä, kuinka valitsin kuosieni tekemiseen sopivan tekniikan, miten valitsin lopulliset kuosit, sekä kankaat.

# MIKSI

Olen aiemminkin pyöritellyt mielessäni ideaa siitä, että toteuttaisin pienen sarjan, esimerkiksi kodintekstiilejä, omista kuoseistani. Tuo ajatus on kiehtonut minua jo pitkään ja opinnäytetyön kautta tämä olisi oiva tilaisuus nähdä omien töiden heräävän henkiin uudella tavalla. Prosessini kautta kehittyisin mahdollisesti myös suunnittelijana, mikäli haluaisin kokeilla jotain vastaavaa tulevaisuudessakin.

# YLEISTÄ

Painokangassuunnittelu voidaan jakaa karkeasti kahteen osaan: jatkuvan pinnan suunnitteluun ja yksittäisen kuvan eli printin suunnitteluun. (Pellonpää-Fors, 2009, 10)

Omassa tapauksessani kuosisuunnitteluni on näistä kahdesta vaihtoehdosta se ensimmäinen. Kankaan suunnittelun aloitin, miettimällä kohderyhmää: kenelle suunnittelen painokankaan? Tuleeko se esimerkiksi tyylitietoisen nuoren ihmisen kotiin vai tuleeko se esimerkiksi lastenhuoneeseen? Kaikella tällä on merkitystä siihen, millainen lopputuotteesta tulee. Kun kohderyhmä on tarkennettu, voidaan aloittaa mood boardin koostaminen. Mood boardiin kerätään itseä inspiroivia kuvia tai esimerkiksi asioita luonnosta, kuten vaikka kuivattuja kukkia. Mood boardiin voi sitten aina palata, mikäli unohtaa suunnittelunsa punaisen langan.

# ERI TEKNIKOITA KANKAANPAINATUKSESSA

## SILKKIPAINO

Olen käyttänyt silkkipainoa melko paljon aiemmin, mutta en halunnut käyttää sitä tähän projektiin, koska se on työtapana melko työläs, vaikkakin hyvin kiinnostava. Se on monivaiheinen ja siinä suurin työ on painoseulan valmistaminen. Ensimmäinen vaihe silkkipainossa on seulan pesu tai kokonaan uuden seulan valmistus. Kun seula on pesty tai valmistettu, levitetään kankaan molemmin puolin emulsio, jotta seula olisi valmis valotusta varten. Kun emulsio on kokonaan kuiva, voidaan aloittaa valotus kalvon avulla. Kalvolle tulostetaan, tai vaihtoehtoisesti piirretään käsin, painettava kuvio ja siirretään haluttuun kohtaan seulan päälle. Kun seula on valotettu, viedään seula pesualtaalle ja valotettu kohta pestään, jotta kangas on varmasti auki kokonaan kuvion vaatimalta alueelta. Jos seulaa ei pestä tarpeeksi huolellisesti, voi kuvioon jäädä emulsiota, eikä väri tuolloin pääse kankaasta läpi. Tämä tarkoittaa sitä, että nyt painotyössä on kohtia joihin väri ei ole päässyt.

Seuraava vaihe onkin sitten painaminen. Mikäli työ tehdään useammalla kuin yhdellä värillä, on jokaista väriä varten valmistettava yksi painoseula. Silkkipainoa suositellaankin käytettävän niissä tapauksissa, joissa painatusmäärä on suuri. Jos painattaa esimerkiksi vain yhden paidan, kokonaishinta kyseiselle työlle tulee olemaan suurehko, ison työmäärän vuoksi.

## DIGIPAINO

Digipaino on nykyään yksi yleisimmistä tavoista tuottaa kuvioituja kankaita. Värien ja yksityiskohtien määrä on paljon suurempi kuin silkkipainolla, sekä se on huomattavasti edullisempää, mikäli haluaa painaa pienempiä määriä.

Digipainossa on käytössä eri raaka-aineille soveltuvia värejä. Tärkeimmät näistä ovat dispersiovärit polyesterille, reaktiivivärit selluloosakuiduille ja pigmenttivärit laajalle raaka-ainevalikoimalle. (Pellonpää-Fors, 2009, 26) Digipaino on silkkipainoa paljon ympäristöystävällisempi valinta. Silkkipainossa vettä menee hukkaan suuria määriä, sekä myöskin väriä, mikäli sitä ei osaa valmistaa sopivasti. Digipainossa taas väri- ja vesihukka ovat olemattomia. (Pellonpää-Fors, 2009, 26)

# PAINORAPORTTI

Painoraportti eli toistuvista elementeistä rakennettu pinta. Hyvin rakennetun raportin liitoskohtia ei huomaa lainkaan ja kangas voi jatkua satojen metrien pituisena ja kuviointi pysyy tasaisena joka kohdassa. Digipainossa raportin koko voi olla melkein päin niin suuri kuin tietokoneen muisti vaan pystyy käsittelemään. (Pellonpää-Fors, 2009, 24) Tietenkin painoraporttia valmistaessa täytyy ottaa huomioon tuotteen käyttötarkoitus: sillä on kuitenkin suuri ero, tekeekö lopputuotteeseen verhoja vai esimerkiksi pientä tyynyliinaa. Painomallia olisikin hyvä tarkastella alusta asti siinä muodossa, johon se lopussa tulee. Verhoja tehdessä tulisi mallin olla pystyssä ja esimerkiksi lakanoita tehdessä mallin tulisi olla vaakatasossa. (Pellonpää-Fors, 2009, 108)

# KANKAANPAINANNAN HISTORIAA SUOMESSA

## ALUSSA

Suomessa oli toiminut vain kourallinen pieniä painopajoja sekä yksittäisiä käsityöläisiä 1700-luvulta lähtien. 1800-luvulla Finlayson aloitti puuvillankehruun ja siitä eteenpäin muutama muukin puuvillatehdas avasi ovensa. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 17)

Axel Wilhelm Wahren (1814–1885) aloitti painokangastuotannon Suomessa, perustamalla Forssa-yhtiön vuonna 1861. Yritys menestyi hyvin ja yhdisti voimansa Viksbergin kutomon kanssa, jonka jälkeen nimi muutettiin Forssan Osake Yhtiöksi. Kyseisen kangaspainon käynnistämistä voidaankin sanoa suomalaisen painokangasteollisuuden syntyhetkeksi. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 18,19)

## 1910

Uudet näkemykset suunnittelutyöstä ja tavatuotannosta loivat pohjaa tulevien vuosikymmenten työlle taideteollisuuden parissa. Vuonna 1911 suunnittelijoiden ammatillisten pyrkimysten tueksi perustettiin Koristetaiteilijoiden liitto Ornamo.

Suomeen monien tekstiilitehtaiden perustamisen takia, vuosikymmenen alussa kotimaisen tekstiilituotteiden kysyntä ja tarjonta joutuivat epätasapainoon. Tuotanto ylitti kysynnän ja markkinoita oli vaikea löytää. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 25)

## 1920

Kuluttajat osoittivat suurta kiinnostusta painettuja kankaita kohtaan. Englantilaiset ateljeet toivat paljon kankaita Suomeen art deco ja liberty kukkakuoseilla varustettuina. Art deco ja Liberty -kuosien rinnalla suosituiksi aiheiksi tulivat myös Bauhaus, abstrakti kubismi, venäläinen konstruktivismi, orientalismi sekä erilaiset Egypti-teemaiset kuosit. Erilaisia kangaslaatuja oli nyt myös enemmän tarjolla. Koska kilpailu oli kovaa ja kuluttajia piti miellyttää jatkuvasti, tekstiilikuosien tyyli vaihtuivat tiuhaan tahtiin. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 33)

Puuvillatehtaat halusivat pysyä mukana tyylien muuttumisen kovassa tahdissa ja alkoivat täten mainostaa omia tuotteitaan, sekä keskittymään enemmän omien kankaitensa kuoseihin. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 36)

## 1930

Painokangassuunnittelu alkoi modernisoitua uudistuneiden tekniikoiden ja koulutuksen kautta. Painokankaiden suosio jatkoi kasvamistaan ja edullisen käsifilmipainon ansiosta painotaloihin alettiin ensimmäistä kertaa palkata suunnittelijoita ja tekstiilitaiteilijoita. Taiteilijoiden näkemykset auttoivat kangaspainotaloja saamaan uudenlaisia painokangaskuoseja. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 43) Ensimmäisien palkattujen suunnittelijoiden joukossa oli muun muassa Eva Taimi. Hänen luomansa työt saivat suuren suosion taideteollisuuspiireissä ja tätä kautta yritykset rohkaistuivat ottamaan tuotantoon kankaita, joissa oli käytetty useampaa eri painoväriä. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 48)

Helsingin Taidevärjäämö Oy:lle perustettiin Suomen ensimmäinen käsifilmipaino vuonna 1929. Kuvaraportit pystyivät olemaan suurempia, yksityiskohtia oli enemmän, aloituskustannukset olivat pienempiä ja tuotesarjat pystyivät olemaan lyhyempiä. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 44)

## 1. Liberty of London kuoseja eri vuosikymmeniltä



## 2. Kangasta 1920-luvulta, jossa Egypti -aiheista kuosia

## 1940

Tekstiilivalikoimat eivät juurikaan eronneet menneen vuosikymmenen valikoimista. Tehtaat seisautuivat jatko sodan takia, jolloin pienemmät käsipainot alkoivat tuottaa kankaita. Niiden kuosit olivat yleensä heleitä, romanttisia kuoseja ja ne nostattivat suuren suosion sotavuosina. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 59)

Kun raaka-aineista oli pulaa, Helsingin Taidevärjäamo Oy painoi pääasiassa paperi- ja kuitukankaille. Näitä materiaaleja käytettiin tuottamaan muun muassa vaatteita, verhoja sekä pöytäliinoja. Suunnittelijat loivat mahdollisimman runsaita kuoseja, mahdollisimman vähillä tarvikkeilla. Kuosien tuli näyttää täysiltä ja värikkäiltä vaikka täytettävää pinta-alaa olisi ollut paljonkin. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 60)

Kaj Franck aloitti työskentelyn Helsingin Taidevärjäamössä sodan jälkeen vuonna 1944. Hänen tavaramerkkinsä olivat modernit kukkakuosit, jotka pyrkivät pehmentämään sisustuksia. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 61)

Sodan jälkeen kankaita tuotettiin taas runsaasti, kun raakapuuvillaa oli käytännössä taas saatavilla rajattomasti. Uusia kangasmalleja kaivattiin pikaisesti ja kansainvälinen mallistojen uusimisilmiö lisäsi paineita 1940-luvun lopulta lähtien. Muodin muutokset alkoivat vaikuttaa Suomen painomalleihin ja ulkomaalaisia ilmiöitä seurattiin tiiviimmin kuin ennen. Vuosikymmenen kuoseissa suurimpia muutoksia olivat kuvioiden runsaus ja heleys. 1940-luvun tyyliä olivat kaikki mahdolliset kukat; ruutuina, raitoina, kimppuina, pohjakuviona tai yksinään. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 62,63)





3. Eva Taimen Artek Oylle suunnittelema Niittykukkia -kuosi 1940-luvulta



4. Kaj Franckin suunnittelema kangaskuosi, Museoviraston kuvakokoelmat, kuvaaja Matti Pietinen

## 1950

Taiteilijat halusivat lisää vastuuta suunnittelussa. He piirsivät malleja, mutta eivät päässeet juurikaan vaikuttamaan muihin asioihin, kuten väriihin tai valittuihin malleihin. Niistä päätökset tekivät tehtaiden isännöitsijät sekä myyntiedustajat. He ajattelivat kuluttajien haluavan ulkomailta tilattuja malleja, kotimaisten sijaan. Marimekon vuonna 1951 perustanut Armi Ratia, teki poikkeuksen. Marimekosta muodostui tulevana vuosina Suomen kansainvälisesti tunnetuin sisustus- ja vaatekankaiden valmistaja. Eikä ihme; Heidän räväkät ja rohkeat linjat pistivät mielikuvat suomalaisesta elämäntavasta ja painokankaasta uusiksi.

Puuvillateollisuudessa aloitettiin mallivalikoiman taiteellinen kehittäminen. Kun sodan jälkeen kauppojen hyllyt notkuivat taas kankaista, nousi kotimaisuus ja hyvä suunnittelu entistä tärkeämmäksi tekijäksi. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 77)

Modernisoitumiseen kannustava ilmapiiri

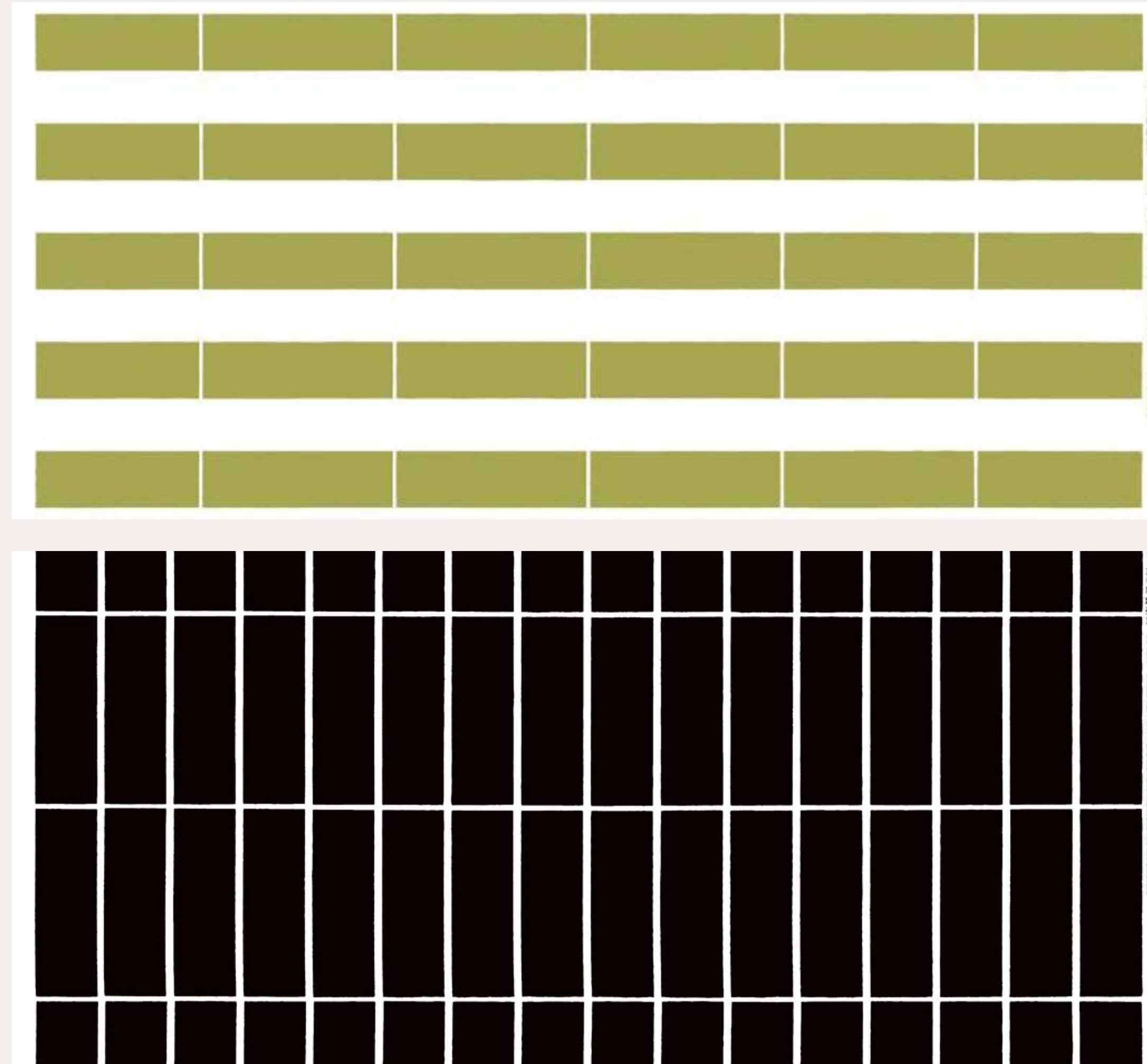
vallitsi puuvillateollisuudessa. Tehtaisiin palkattiin lisää mallinpiirtäjiä sekä suunnittelijoiden työoloja parannettiin.

Vaikka kotimaisuutta arvostettiin entistä enemmän, ulkomaalaisten kulutustavaroiden kasvava tuonti silti painoi kotimaisten tuotteiden hintoja alas vuosikymmenen loppupuolella. Porin tehtaalla tavoitteeksi nostettiin kilpailukyvyn parantaminen omien taiteilijoiden luomien mallistojen avulla. Ateljeehen palkattiin lisää suunnittelijoita, kuten Timo Sarpaneva ja piirtämöön hankittiin laadukkaat välineet. Ateljeiden ensimmäisten toimintavuosien aikana taiteilijat kokeilivat erilaisia tyylejä ja tutustuivat omaan kädenjälkeensä. Tuon ajan taiteilijoiden kuosissa toistuivat geometriset kuviot ja rosoiset reunat. Valitettavasti tehtaiden mallikokoelmat perustuivat perinteisiin ja hyvin myyviin malleihin, joten nuoret luovat eivät saaneet omia töitään tuotantoon kovin usein. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 80)

Jälleenrakennuksen myötä julkisten tilojen sisustustekstiilien tarve lisääntyi. Esittävien kuosien sijaan katseet siirtyivät modernien geometristen sisustuskankaiden suuntaan. Muun muassa ajan arkkitehtuuri vaikutti kuosien suoraviivaisuuteen voimakkaasti. Armi Ratian vuonna 1952 suunnittelemat geometriset kankaat Faruk ja Tiiliskivi olivat Marimekon tulkinta modernista sisustuskankaasta. Vuonna 1953 Vuokko Nurmesniemen suunnittelemat abstraktit geometriset kuosit Tiibet ja Indus olivat ensimmäisiä, joissa kuvioina käytettiin teknisesti vaativia suuria, yksivärisiä pintoja.

Muotoilu kävi kilpailua kahden erilaisen linjan välillä. Toinen linjoista oli romanttinen ja koristeellinen, joka toistui erityisesti kulutustavaroissa. Toinen linja taas tukeutui hempeilyyn sijaan yksinkertaisuuteen ja käytännöllisyyteen. Tehtaat alkoivat nyt luottaa omaan kuosisuunnitteluunsa ja sen taloudelliseen kannattavuuteen. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 81,82)

5 &amp; 6 Armi Ratian suunnittelemat kuosit: Faruk (1952) ylhäällä sekä Tiiliskivi (1953) alhaalla



Vuonna 1955 Forssaan hankittiin uusi fotomekaaninen valssinkaiverruskone, joka mullisti tuotannon. Sillä pystyttiin tuottamaan yksityiskohtaisia kuvioita, kolmiulotteisuutta jäljitteleviä pintoja sekä lisäämään käytettävien värien määrää. Kuvio voitiin vaikka painaa erilaisten kasvien lehdillä, jota esimerkiksi Marimekko hyödynsi kuoseissaan. Kuoseissa hyödynnettiin paljon roiskemaa-lausta ja näin myös perinteiset kukkakuosit saivat uuden ilmeen. Toinen ääripää taas oli tiukat geometriset kuosit ja viivapiirrokset. 1950-luvulla suosituimpia aiheita olivat maisemat, kaupunkikuvat, kukat, puut, pensaat, hedelmät ja eläimet. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 84)

## 1960

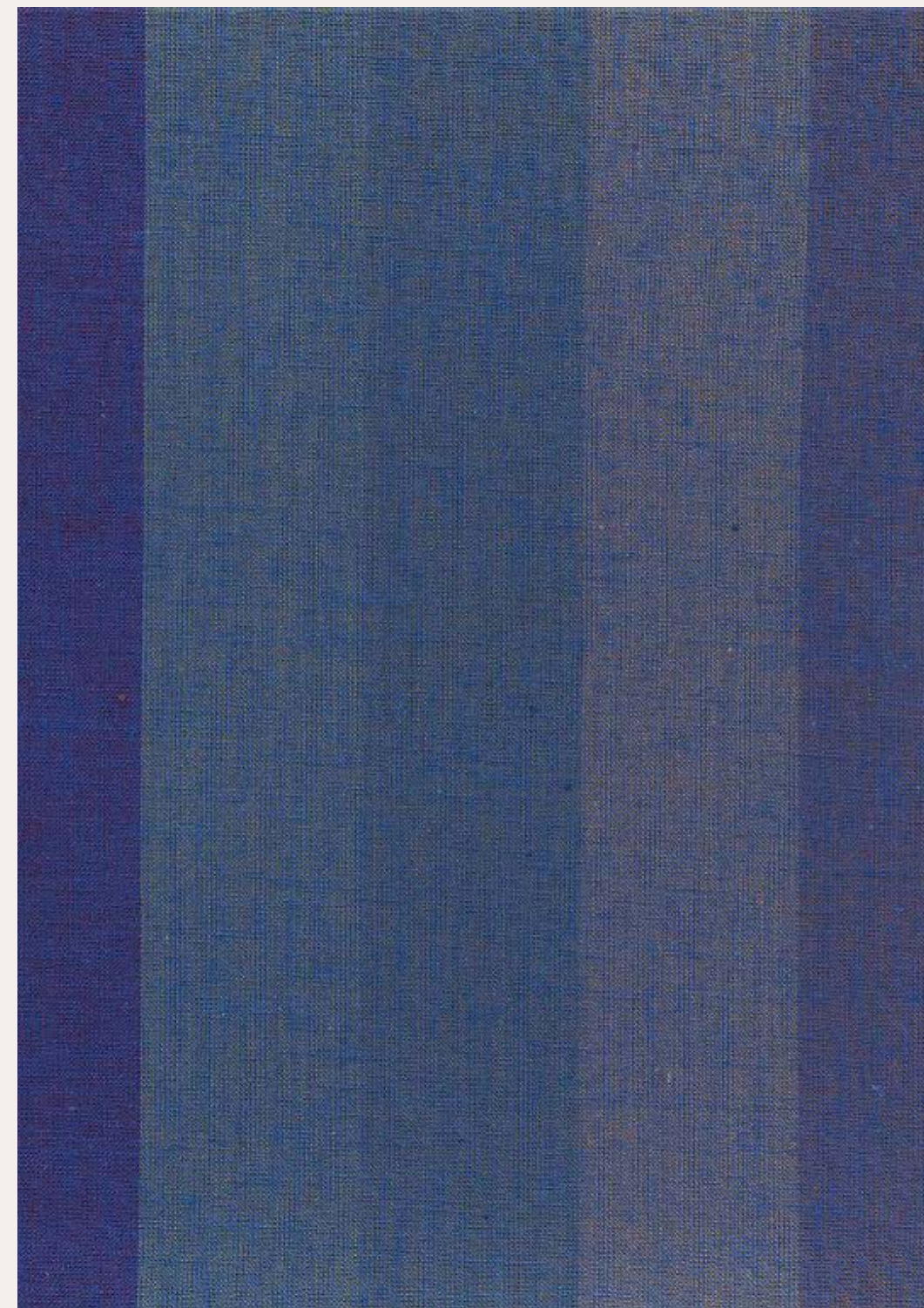
1960-luku oli kuosisuunnittelun kulta-aikaa. Pop- ja op-taide, rock-ilmiot ja hippikulttuuri näkyivät selkeästi suunnitelluissa kankaissa kirkkaiden värien ja jyrkkien kontrastien kautta. Väreihin suhtauduttiin kuluttajien keskuudessa täysin eri lailla kuin aiemmilla vuosikymmenillä. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 97) Op-taide oli yksi taidesuuntaus 1960-luvulla, joka vaikutti sen ajan painokuoseihin. Kirkkaat ja voimakkaat toisistaan eroavat värit ja selkeät geometriset kuviot olivat toistuva aihe. Kuviot ja värit vilisivät silmissä aiheuttaen harhakuvia, joka kuului tämän muodin ominaisuuksiin. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 115) Aiemmin harvinaiset lämpimät värit, kuten kirkkaan keltaiset, oranssit ja punaiset nostivat suosiotaan. Nyt ihmiset sisustivat rohkeammin suurilla kuoseilla ja voimakkailla kirkkailla väreillä. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 106,107)

Yritykset halusivat keskittyä vaatteidensa käytännöllisyyteen ja suomalaisen naisen pukeutumiseen. Annika Rimalan vuonna 1968 suunnit-

7. Timo Sarpanevan Karelia -mallisto Porin Puuvilla Oy:lle



8. Yksityiskohta Timo Sarpanevan Karelia -mallistosta Porin Puuvilla Oy:lle



telema tasaraita-kuosi aloitti täysin uuden vaiheen vaatekuosien suunnittelussa.

Vaateteollisuus suosi lyhyempiä tuotantosarjoja, joten tämä tarkoitti nopeampaa painokuosien vaihtumista. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 97) Tämä sai puuvillatehtaat panostamaan laakapainokoneisiin. Niillä pystyttiin painamaan pienempiä tuotantosarjoja edullisemmin sekä väritysten ja kuosien vaihtuvuus oli helpompaa (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 99)

Puuvillatehtaat alkoivat koota omia mallivastojaan suunnittelijoidensa avulla ja vuonna 1966 kotimaisten freelance-taiteilijoiden tuottamia malleja oli entistä enemmän. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 100) Suunnittelijat alkoivat määritellä itse omien kuosiansa painovärejä sekä pystyivät kokeilemaan ja sekoittamaan eri värisävyjä ja kirjaamaan niistä värireseptit. Tämä auttoi säilyttämään kuosin alkuperäisen idean loppuun asti. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 100)

Vuosikymmenen alussa tarjolla olevat kan-

kaat ja kuosit eivät sopineet yhteen toistensa kanssa, joten nyt tehtaiden uutena tavoitteena oli tuottaa kuluttajille valmiita kokonaisuuksia. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 103) Myös uudet kangaslaadut nostivat päätään. Villan tilalle tuli polyesteriä ja luonnonkuidut saivat väistää nailonin, teryleenin ja rypistymättömän crimplen tieltä. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 106,107)

Vuonna 1967 Porin Puuvilla oli yksi Pohjoismaiden ensimmäisistä puuvillatehtaista, joka hankki 12-värisen rotaatiopainokoneen. Aiemmin pitkittäisraidalliset kankaat olivat mahdotonta painaa, mutta nyt rotaatiopainolla se oli mahdollista. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 106,107)

Marimekon kansainvälistyminen sekä kasvaminen jatkui hurjaa vauhtia. Nimenomaan kuosien erilaisuus herätti kiinnostusta ulkomailla. Marimekon värien käyttö toi iloa harmaaseen arkeen. Suunnittelu perustui pelkistettyihin ja kestäviin muotoihin ja linjakkuuteen. Annika Rimala

## 1970

aloitti Marimekolla vuosikymmenen alussa painokuosien ja vaatteiden suunnittelijana. Tasa-raita-malliston hän kehitti vuonna 1968 ja se on edelleen yksi Marimekon perustuotteista. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 108,109)

Painotalot olivat jumittuneet visuaalisesti, eikä uusia kuoseja luotu tarpeeksi usein. Tuntui että jokaisella tehtaalla oli samanlaiset mallit käytössään ja suuret kuviot ja isot väripinnat alkoivat tylsistyttää. Tehtaat huomasivat tämän ja nyt jättimäisten kukkakuosien rinnalle alkoi saapua geometrisiä tiukkaan rajattuja kuoseja. Vuosikymmenen puolivälissä kukkakuosit muuttuivat realistisiksi ja samalla pieneni myös kuvakoko. Lopulta vuosikymmenen lopulla se muuttui lähes minimalistiseksi. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 117)

Tehtaat alkoivat hakea ekologisempia ja aatteellisempia ratkaisuja massatuotannon tilalle, valitsevan energiakriisin takia. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 129) Tekstiiliteollisuuden kotimaan markkinat alkoivat supistua hurjaa vauhtia, vaateollisuuden siirrettyä materiaaliostojaan halvempiin maihin. Kilpailu oli tiukkaa, joten tehtaiden täytyi tuottaa pitkiä sarjoja, jotta tekeminen olisi ollut kannattavaa. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 130)

Finlayson alkoi jakaa kuosejaan eri ryhmiin niiden käyttötarkoitusten mukaan. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 135) Yhtenäisten mallistojen luominen onnistui nyt helpommin, kun enää ei pyritty vain tekemään kauniita malleja eri tarkoituksiin, vaan ennalta määrättyjen linjojen mukaan. Taiteilijat miettivät myös enemmän kangasvalintojaan ja niiden eri laatuja. Kontakti asiakkaaseen oli nyt myös suorempi, joten toiveiden kuunteleminen ja toteuttaminen muuttuivat helpommaksi. (Niinimäki & Saloniemi, 2008,

138) Vuonna 1975 PMK:n toiminta päättyi ja siitä lähtien tehtaat hoitivat itse tuotteidensa markkinoinnin ja myynnin. Tämä oli uutta Suomessa, eikä sitä näkynyt juurikaan edes ulkomailla. Työhön kuului muun muassa mallien ja värien yhteensovittaminen valitun teeman kanssa. Kuosiryhmillä, väreillä ja kankailla oli aina ajankohtaiset nimet ja mielenkiintoa herättävät taustatarinat. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 139)

Marimekko kansainvälistyi voimakkaasti 1970-luvulla: Japaniin ja Yhdysvaltoihin solmittiin vienti- ja lisenssisopimukset vuonna 1972. Sisustus- ja vaatetuslinjaa kehitettiin Marimekolla osittain rinnakkain, mutta pikkuhiljaa myös omina kokonaisuuksina. Vaatesuunnittelu pohjautui omaleimaiseen ja esteettiseen kuosisuunnitteluun. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 144)

Fujiwo Ishimoto aloitti suunnittelijana Marimekolla vuonna 1974. Hän kiinnostui Suomesta ja Marimekosta nähtyään Maija Isolan suunnittelemaa kankaita Tokiossa vuonna 1970. Hän on

kokeillut rohkeasti erilaisia tekniikoita vuosien varrella ja täten luonut ikimuistoisia painokankaita. Ishimotoa voidaankin kutsua suomalaisen painokangassuunnittelun edelläkävijäksi. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 151,152)

Ishimoton kanssa samana vuonna Marimekon yhtenä suunnittelijana aloitti Pentti Rinta. Vuonna 1972 hän suunnitteli Kuski-takin ja housut joka oli ensimmäinen miesten puku Marimekolla. Ristomatti Ratia toimi Yhdysvalloissa vuoteen 1984 asti. Vuosikymmenen loppupuolella Marimekon perustaja, Armi Ratia, kuoli. (Niinimäki & Saloniemi, 2008, 144)



9. Annika Rimala, Marimekko, Tasaraita (1968)

10. Fujiwo Ishimoto, Marimekko, Salava (1989)



11. Fujiwo Ishimoto, Marimekko, Selänne (2003)



12. Pentti Rinta, Marimekko, Kuski -puku (1972)



## 1980

1980-luvulla tekstiilitehtaiden toiminta oli vaakalaudalla. Kilpailutilanne kiristyi ja enää pitkät tuotantosarjat eivät riittäneet kilpailuvalteiksi. Tämä sai tehtaot turvautumaan tuotteiden korkeaan taiteelliseen laatuun. Taiteilija nostettiin julkisuuteen tekemään markkinointityötä ja samalla heidän työnsä muuttui kaupallisemmaksi: enää ei riittänyt, että kuosit olivat esteettisiä vaan täytyi keskittyä hyvin myyviin malleihin. Suunnittelijan täytyi miettiä kuosien yhteensopivuutta yhä enemmän sekä sitä, mikä oli kuluttajien mieleen milloinkin. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 163)

Kotimaassa tekstiilien laadusta oltiin valmiita maksamaan. Kuosit ja väritykset vaikuttivat voimakkaasti kuluttajan ostopäätökseen. Taiteilijoilla oli nyt myös enemmän sanavaltaa prosessissa, joten tämä nosti kangaskokoelmien tasoa. Puhuttiin korkean laadun ja hillitymmän arkipäivän puolesta. Tekstiileissä toistuivatkin nyt kauniit pehmeät pastellisävyt sekä pienet

kuviokoot, suurikokoisten ja voimakasväristen kuosien sijasta. Tämä muutos tuntui raikkaalta, modernilta tuulahdukselta. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 165) Kuosien yleisilme oli nyt melko varovainen ja puhdas. Väreihin kiinnitettiin yhä enemmän huomiota, koska vaikutti merkittävästi kuluttajan ostopäätökseen. Myös mustavalkoiset ja hyvin graafiset kuosit olivat yhtä suosittuja. Tekstiilipainojen kokeilujen kautta myös metalli- ja helmiäisvärit olivat suosiossa. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 173)

Kansainvälisiä trendejä seurattava yhä tiiviimmin. Maailma oli nyt avoimempi kuin aiemmin ja trendit alkoivat olla yhä yleismaailmallisempia. Suomalainen design ei enää ollutkaan omakeimaista, vaan muuallakin tehtiin skandinaavista tyyliä. Tästä seurasi se, että kaikki alkoi näyttää samalta. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 165)

Vuonna 1981 Marimekko kamppaili taloudellisten ongelmien kanssa. Tekstiiliteollisuuden

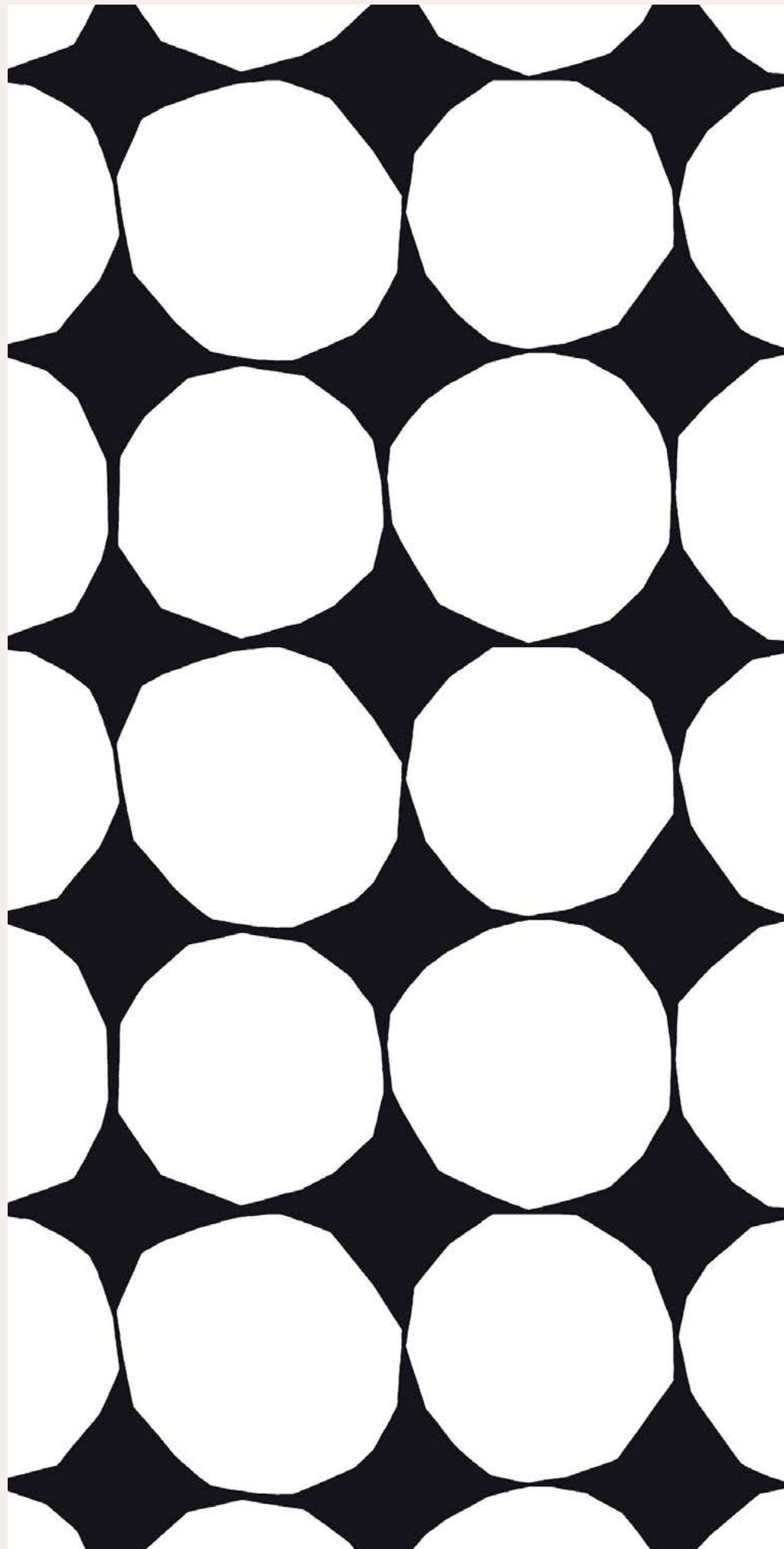
hintakilpailu oli kovaa ja vielä sen päälle, Marimekon yksinkertaisia kuoseja alettiin pitää vanhahtavina. Nyt kaivattiin enemmän realistista ja markkinoinnillisempaa otetta. Marimekolla oli monta nimekästä suunnittelijaa 1980-luvulla ja pikkuhiljaa, vaikeuksista huolimatta, heidän suunnittelunsa oli vahvaa ja omaperäistä. Eri-laisia tekniikoita kokeiltiin runsaasti ja 1990-luvun näyttävät helmiäispainatukset ovatkin yksiä mieleenpainuvimpia Marimekon luomuksia. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 172)

## 1990

Lama ja pankkikriisi vallitsivat tekstiiliteollisuudessa ja tämä näkyi toiminnan supistumisena. Tehtaot yrittivät selviytyä kehittämällä mallistojaan, tiivistämällä yhteistyötä asiakkaiden kanssa sekä lakkauttamalla tuotannostaan kannattamattomia osia. Tämä saattoi freelance-suunnittelijat tukalaan tilanteeseen, koska tehtaot eivät enää ostaneet malleja varastoon, vaan kaikki tehtävät mallistot olivat tarkkaan harkittuja ja todelliseen tarpeeseen pohjautuvia. (Niinimäki & Saloniemmi, 2008, 189,190)

Monet tehtaot hakeutuivat konkurssiin tai vaihtoivat omistajaa. Painokangassuunnittelu oli kuitenkin korkeatasoista ja suunnittelu pysyi edelleen Suomessa. Kilpailu oli kovaa ja kaupat vaativat yhä lyhyempiä toimitusaikoja. Kankaita alettiin myös tuottaa muun muassa Virossa kustannussäästöjen vuoksi sekä kaupat alkoivat palkata omia suunnittelijoita toteuttamaan myytäviä tuotelinjoja. Kuoseissa vallitsi vielä 1980-luvun pastellisävyt sekä vahvat värit. Myös

13. Marimekko, Kivet (1956)



14. Marimekko, Ruusupuu (1957)



15. Marimekko, Lokki (1961)



16. Marimekko, Unikko (1964)





suurikuvioisia helmiäisväreillä painettuja kankaita näkyi jonkin verran. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 189,190)

Koska tuonti kasvoi ja kilpailu kiristyi entisestään 1990-luvulla, Finlayson Oy alkoi tukeutua tietokoneavusteiseen suunnitteluun nopeuttaakseen tuotantoaan. Vuonna 1994 Forssan tehtaan työpiirtämö, johon kuului noin kymmenkunta työntekijää, korvattiin tietokonejärjestelmällä ja kahdella työntekijällä. Suunnittelijan tekemät luonnokset skannattiin ja sitä kautta siirrettiin lopulliseen tuotteeseen. Vaikka tekniikka olikin kehittynyt, ei se vielä silti pystynyt toistamaan kaikkea taiteilijoiden tekemää jälkeä. Digitaalinen tulostus kankaalle alkoi 1990-luvun loppupuolella ja näytteet kuoseista voitiin valmistaa jo ennen itse painokaavioiden tekoa. Erilaisten kuosien toteuttaminen oli helppoa ja nopeaa sekä erilaisia kokeiluita pystyttiin tekemään entistä enemmän, nyt kun se oli vähemmän aikaa vievää. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 190, 191)

Retrokuosibuumin ja Maija Isolan Unikko-kuosin uudelleenlanseerauksen myötä Marimekkonousi ylös taloudellisista vaikeuksistaan. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 196) Maija Isolan suunnittelema Unikko-kuosi ei suinkaan ollut ainoa, jonka hän suunnitteli Marimekolle. Kokonaisuudessaan Isola on suunnitellut yli 500 erilaista painokangaskuosiota Marimekolle, lähes neljä vuosikymmentä kestäneen uransa aikana. Marimekosta on vaikea puhua ilman Maija Isolaa, koska hänellä oli niin merkittävä vaikutus Marimekon design-imagon rakentamiseen. Monet Isolan suunnittelemissa kuoseista ovat saaneet klassikon aseman suomalaisessa sisustuksessa sekä vaatetuksessa. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 198)

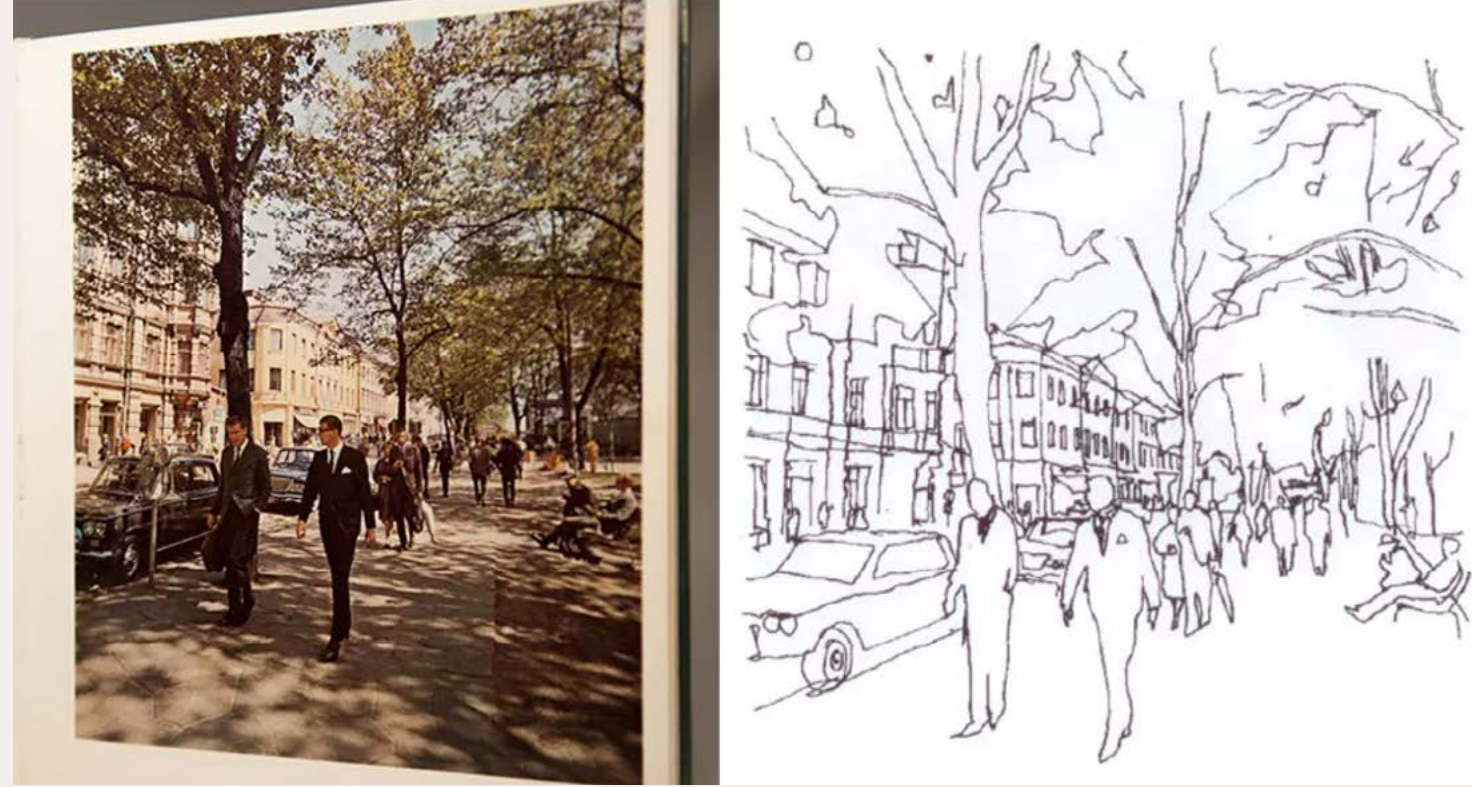
## 2000

2000-luvulla vaatteissa ja sisustuskuoseissa toistuivat erilaiset retroteemat. Kiinnostus sisustamisesta kohtaan kasvoi kasvamistaan. Yritykset alkoivatkin nyt tarjota kuluttajille valmiita kokonaisuuksia kodintekstiileistä. Ne helpottivat sisustamista ja loivat eheämpiä kokonaisuuksia kotiin. Tekstiilyritykset palkkasivat entistä enemmän nuoria suunnittelijoita, saadakseen näkyvyyttä, ja herättääkseen kuluttajien kiinnostusta taas kotimaisiin painokankaisiin. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 205) Marimekko oli myös yksi näistä yrityksistä ja vuonna 2004 Kirsti Paakkanen sanoikin Marimekon tulevaisuuden rakentuvan luovien ja ennakkoluulottomien nuorten avulla, kuitenkin unohtamatta Marimekon perusajatusta: hyvä, kaunis arki. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 208)

Tietokoneilla suunnittelu yleistyi ja nyt lähes kaikki painokankaat suunniteltiin tietokoneella. Suunniteltujen kuosien yleisilme yksinkertaistui ja pelkistyi osin tietokoneiden ansiosta. Digitaali-

nen tulostus teki myös tuloaan ja se antoi valtavia mahdollisuuksia suunnittelijoille. Kuvioissa käytettyjen värien määrä oli nyt rajaton, kuten myös väripinnan rasterit sekä kuviot. (Niinimäki & Saloniemäki, 2008, 206, 207)

Marimekon 2000-luvun suunnittelijoita olivat muun muassa Teresa Moorhouse, Maija Louekari sekä Harri Koskinen. Louekarin suunnittelemat kuosit olivat uudenlaisia Marimekolle, ne olivat kertovia, kuvailevia sekä todella graafisia. Vuonna 2013 Marimekko on ollut median pyörteissä muutamaankin otteeseen, mutta ei aina positiiivisissa merkeissä. Marimekon suunnittelijoita on syytetty plagioinnista muutamien kuosiensa takia. Yksi niistä oli Maija Louekarin suunnittelema Hetkiä/Moments kuosi. Vuonna 2013 selvisi, että Louekarin suunnittelema kuosi olikin piirretty Markus Lepon 60-luvulla ottamista valokuvista. Louekari sanoi, että hän on vain ottanut inspiraatiota valokuvista ja että hän olisi itse luonnostellut Helsingin katukuvaa kuosiaan varten.



17. Markus Lepon valokuva 1960-luvulta sekä Maija Louekarin suunnittelema Hetkiä/Moments

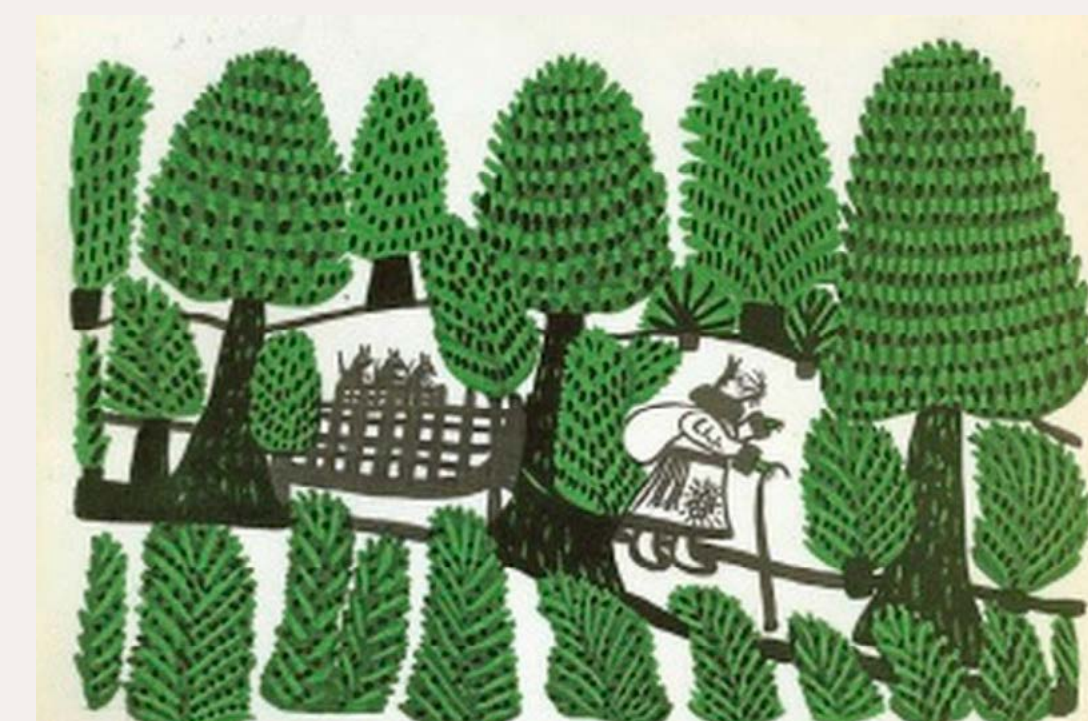
(Lassi Lapintie, YLE)

Samana vuonna kun Maija Louekarin kuosia epäiltiin plagioiduksi, heräsi toinenkin epäily Marimekon kuosista. Tällä kertaa kyseessä oli Teresa Moorhousen luoma kuosi Isoisän puutarha. Yksi kuosissa esiintyvä puu muistuttaa etäisesti Pat Hutchinsin vuonna 1967 kuvittaman Rosie's Walk kirjan kuvituksia. Myöhemmin kuitenkin todettiin, että vaikka äkkiseltään katsottuna kuoseissa on jotain samaa, pidemmän tarkastelun jälkeen huomaa, että niiden tehneillä taiteilijoilla on ollut täysin eri näkemykset. (Rosa Kettumäki, YLE)

Suurin kaikista plagiointikohuista, jonka pyörteissä Marimekko on ollut, oli Kristina Isolan vuonna 2007 suunnittelema Metsänväki. Vuonna 2013 selvisi, että Isolan suunnittelema kuosi olikin lähes suora kopio ukrainalaisen Maria Primatšenkon vuonna 1963 luomasta teoksesta Rotta Matkalla. Suunnittelija myönsi plagioineensa kyseisen teoksen. Isola oli tehnyt yhteistyötä

Marimekon kanssa vuosia. Kohun takia hänet kuitenkin erotettiin. Metsänväki kuosi kerkesi koristaa Finnairin lentokonetta sinisen sävyisenä ja tietenkin kyseistä kuosia oli myös myynissä Marimekon liikkeissä. Tätemmin kankaan tuotanto on lopetettu sekä Finnairin kone maalattu takaisin valkoiseksi. (Ville Laakso, YLE)

18. Marimekon Metsänväki -kuosi vuodelta 2007



19. Maria Primatšenkon maalaus Rotta matkalla vuodelta 1963

20. Pat Hutchins, Rosie's walk lastenkirjan kuvitus (ylhäällä) Marimekko isoisän puutarha (alhaalla)



# TRENDIT ERI AIKAKAUSILLA

## LYHYT KERTAUS JUURI LÄPIKÄYDYSTÄ SUOMEN KANKAANPAINANNAN HISTORIASTA

**1930-luku:**

Kukkakuosit, luonto, lintukuosit

**1950-luku:**

Geometriset abstraktit kuviot, yksinkertaisuus, maisemat, kaupunkikuvat, kukat, puut, pensaat, hedelmät ja eläimet

**1980 sekä 1990-luku:**

Pastellisävyt, mustavalkoisuus, graafiset kuosit, pienet kuosikoot

**1920-luku:**

Art deco-tyyli ja kukalliset liberty-kuosit

**1940-luku:**

Hempeily, romanttisuus, koristeellisuus

**1960 sekä 1970-luku:**

Marimekko, suuret kukkakuosit, geometriset ja tiukkaan rajatut kuosit, realistiset kukkakuosit, pienempi painojälki, kirkkaat värit (oranssi, punainen, keltainen) sekä myöhemmin maanläheiset värit, kuten tummanruskea ja vihreän sävyt

**2000-luvun alku:**

Retrokuosit, Marimekko

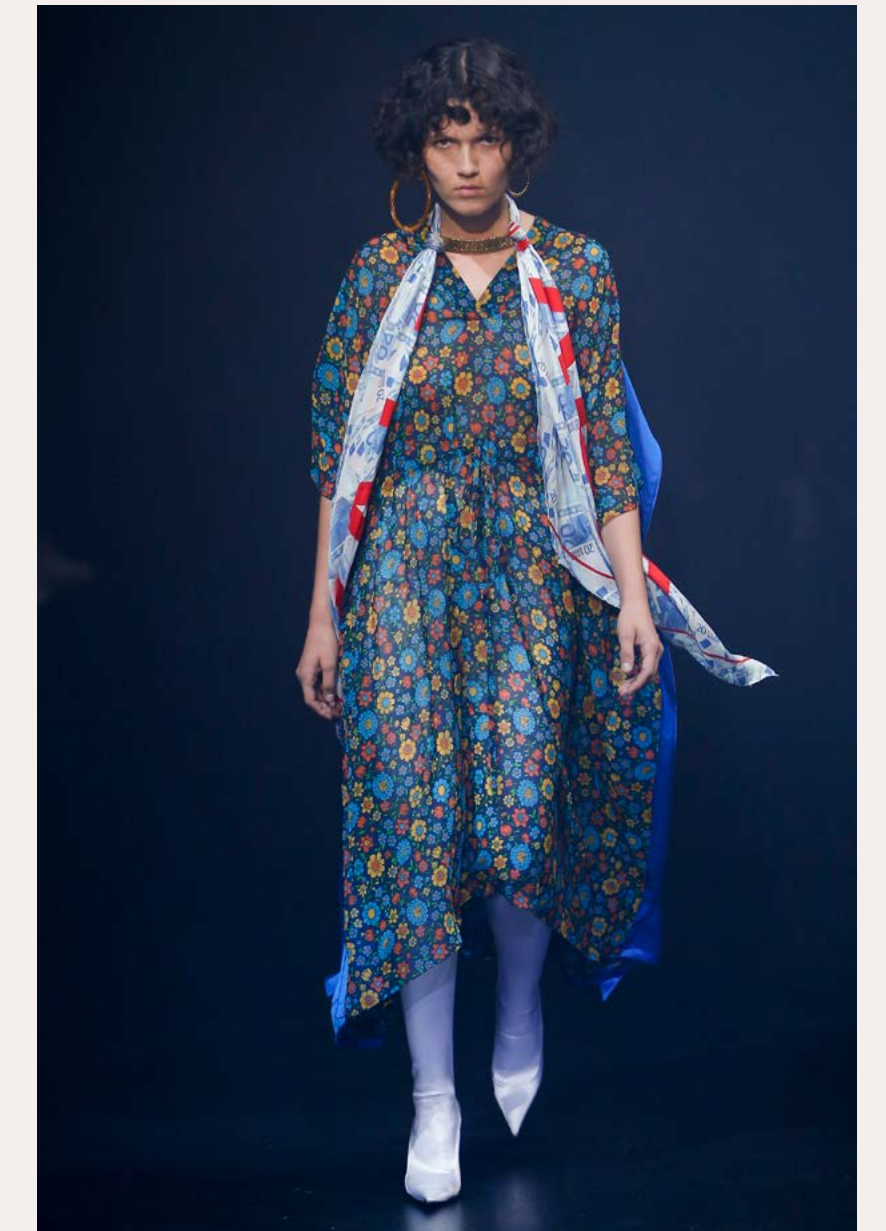
# TRENDIT NYKYPÄIVÄNÄ

Tutkiessani kevään ja kesän 2018 trendejä pukeutumisessa, huomasin että printit ja räikeät värit ovat suuressa roolissa monessa eri muotinäytöksessä. Parhaita esimerkkejä, joita tutkin olivat Dolce & Gabbana, jonka muotinäytöksessä vilahti reilusti yli yhdeksänkymmentä eri asua, joissa oli ihania erilaisia kuoseja, kukista, tipuihin ja pelikorteista vihanneksiin. Kukkakuviot vilahtavat monenkin eri muotinäytöksen runwaylla, mutta se ei ole kovin epätavallista keväisin ja tänäkin vuonna huomataan, että se on selkeästi yksi tämän kevään ja kesän trendeistä. Ruutukuviosit ovat ennen kuuluneet enemmänkin talveen, mutta katsoessa esimerkiksi Balenciagan näyttöstä, voimme huomata, että ne ovat muodissa myös kesällä. Samassa näytöksessä oli muun muassa asukokonaisuuksia, joissa oltiin pukeutettu patterneihin päältä varpaisiin, asusteita myöten. Selkeänä trendinä, ruutukuvion ja kukkakuosien lisäksi, on siis yhdistely. Asukokonaisuuksissa siis yhdistellään paljon erilaisia kuose-

21 & 22. Dolce & Gabbana, Spring 2018 Ready-To-Wear



23 & 24. Balenciaga, Spring 2018 Ready-To-Wear



ja keskenään, jotka saattavat näyttää siltä, että ne eivät todellakaan kuulu yhteen. Siitä tässä trendissä on kuitenkin nimenomaan kyse; otetaan vaatekappaleita, joiden kuosit ovat hyvinkin erilaisia keskenään ja käytetään omaa luovuutta ja arvostelukykyä asun kokoonpanossa.

Muotinäytöksiä katsoessa voimme huomata, että eri vuosikymmenet inspiroivat useita eri S/S18 muotinäytöksiä. Vintage kukkakuosit ovat kuin suoraan 40- ja 50-luvulta, samoin kuin polka dot -kuviot. 40- ja 50-lukujen lisäksi 80-luku on nähtävissä tämän kevään trendeissä, ja sen huomaa muun muassa pastelliväreistä sekä isoista puhvihhoista.

Tietyllä tavalla siis nykypäivän trendit eivät pohjimmiltaan eroa entisaikojen trendeistä kovinkaan paljoa; kukkakuviot ovat edelleen isossa roolissa ja retrovärejä sekä kuoseja näkyy edelleen. Ainoana erona on ehkäpä se tapa, jolla kuoseja ja värejä nyt yhdistellään. Asulla halutaan tietyllä tavalla shokeerata ja ehkä vähän rikkoa

täydellisyyttä, luomalla hallittu kaaos. Loppujen lopuksi tämän päivän kuositrendit tulevat aina ammentamaan inspiraatiota siitä, joka on jo ollut ja toistunut historiassa. Se mitä on näkynyt tekstiileissä kaksi-, kolme- tai neljäkymmentä vuotta sitten, tulee todennäköisesti takaisin ennemmin tai myöhemmin.

25. Erdem, Spring 2018 Ready-To-Wear



26. MM6, Spring 2018 Ready-To-Wear



27. Marni, Spring 2018 Ready-To-Wear



28. Céline, Spring 2018 Ready-To-Wear



29. Versace, Spring 2018 Ready-To-Wear



# TAVOITTEET

# PROSESSI

## ALOITUS

Tavoitteeni opinnäytetyölleni oli suunnitella kuosisarja, joka inspiroisi itseäni ja joiden tekeminen haastaisi minua tarpeeksi. Halusin että kuosi toimisivat yksittäin sekä sarjana. Yhtenä tavoitteenani oli tietenkin kehittyä suunnittelijana ja kehittää jotain sellaista taitoa, joka minua on kiinnostanut jo pitkään. Haluan myös luoda kuoseillani uudenlaista loistoa tiloihin esimerkiksi kuosieni pohjalta tehtyjen lakanoiden tai verhojen kautta.

Alkuperäinen suunnitelmani oli opetella maalaamista. Halusin oppia maalaamaan ja tutustua erilaisiin välineisiin, erityisesti akvarelleihin sekä akryylimaaleihin. Kun mietin maalaamista, ensimmäinen ajatukseni oli, että haluan maalata kukkia. Syy tähän valintaan oli se, että useimmiten tehdessäni jotain luovaa, luon aina jotain mikä liittyy kukkiin. Kasveissa on loputtomasti värejä ja niiden kanssa voi käyttää mielikuvitusta. Usein piirtäessäni kasveja, ne eivät välttämättä ole sellaisia joita on olemassa, vaan mielikuvitukseni lisäälee niihin aina jotain omaa.

Tämä aihe tuntui siis omalta ja jollain tapaa turvaliselta, kun tarkoitukseni oli opetella jotain uutta. Se oli tietyllä tapaa oma turvaverkkoni ja siten minun ei olisi tarvinnut aloittaa täysin tyhjästä.

Esiteltyäni opinnäytetyön aiheeni aiheseминаarissa 6.4.2018, sain kuitenkin palautetta, että päätökseni alkaa maalata, ei välttämättä oikein sovi sellaisenaan opinnäytetyöni aiheeksi. Olin tietenkin hieman hämilläni ja pettynyt, koska olin

kuvitellut sen niin selkeästi päässäni: opettelisin muutaman erilaisen tekniikan, katsoisin miten mikäkin niistä käyttäytyy eri pinnoilla ja lopuksi valitsisin parhaiksi todetun yhdistelmän ja maalaisin koko kesän. Hetken mietittyäni asiaa ja keskusteltuani opettajien kanssa totesin, että ehkä aiheeni olikin himpun verran epäselvä ja laaja.

Heidän ehdotuksensa olikin, että kokeilisin silti muutamaa eri tekniikkaa ja samalla opettelisin maalaamista, mutta asettaisin itselleni selkeämmän päämäärän. Sen sijaan, että maalaisin päättömästi koko kesän, voisinkin tehdä kuosisuunnittelua ja lopputuotteeksi erilaisia tekstiilejä. Tämä oli itseasiassa erittäin hyvä ehdotus opettajilta. Olin nimittäin jo aiemmin tehnyt kuosisuunnittelua ja halunnut tehdä niistä lopulliset kankaat, mutta en kiireiltäni sitten koskaan ehtinytkään. Olin siis kerennyt pyöritellä samankaltaisia ajatuksia päässäni, mutta vaan eri projektiin. Uusi aihe opinnäytetyölleni inspirooi minua suunnattomasti, koska en malttanut odottaa

mitä kaikkea saisinkaan aikaan.

Annoin ajatuksen kuosisuunnittelusta hautua hetken ja mietin, että pidänpö aiheenani edelleen kukat. Olin pyöritellyt erilaisia aiheita päässäni siitä, mitä lopulliset kuosit voisivat olla. Totesin, että kukat olisivat ehkä vähän liian rajoittavia aiheen suhteen. Haluan kuitenkin jonkin verran vapautta, joten päätin, että voisin laajentaa kuosien aiheen luontoon. Luontoon kuuluu kuitenkin niin paljon muutakin kuin kukat. Itseäni erityisesti inspiroivat erilaiset sienet, korallit sekä hyönteiset ja niistä saisin enemmän kuin tarpeeksi sisältöä kuosien suunnitteluun. Aiheeni oli siis nyt lyöty lukkoon, nyt jäljellä olikin enää vain toteutus.

## SUUNNITTELU

Aloitin tutkimalla erilaisia kukkia, sieniä, sekä merenalaista maailmaa. Inspiraation lähteet olivat loputtomia ja löysin paljon kummallisen näköisiä kasveja, joista pystyin ammentamaan ideoita. Yksi kategoria, josta etsin kuvia olivat kasveissa toistuvat kuosit. Toinen kategoria oli sienet, joita tutkiessani tajusin, että ne ovat todella saman näköisiä, kuin merien korallit. Ajattelin siis, että ehkäpä voisin rajata luonto aiheestani pois meren, sillä sienissä ja koralleissa on tarpeeksi yhtenäisyyksiä. Valitsin siis muutamia inspiroivia kuvia, auttamaan minua luomisprosessissani. Näiden kuvien pohjalta loin itselleni mood boardin, johon voisin palata mikäli kadotan kuosieni punaisen langan tai tarvitsen lisää inspiraatiota. Ideani edetessä muutin taas mood boardiani lisää, koska tajusin, että en halukaan tehdä kuoseistani luontoaiheisia niin kirjaimellisesti. Tästä päätöksestä olen selittänyt lisää seuraavassa osiossa. Uusimmassa mood boardissani keskityin enemmän abstrakteihin aiheisiin.

Aiheen ja tyylin selkeyttäminen helpotti aloitustani huomasti ja tämä toisi myös hyvää vaihtelua omaan portfoliooni. Kuten aiemmin mainitsin, olin tehnyt kuosisuunnittelua muutamaan otteeseen koulun ohella, mutta ne eivät koskaan ole päässeet tuotantoon. Näissä aiemmin tehdyissä kuoseissani aihe on ollut todella rajattu: toisessa aiheena on meri ja toisessa kukat sekä perhoset. Tällä uudella kuosisarjallani saan siis toivottua vaihtelua sekä kokeiltua jotakin uutta. Myöskin kankaan lähettäminen tuotantoon oli minulle täysin uusi kokemus.

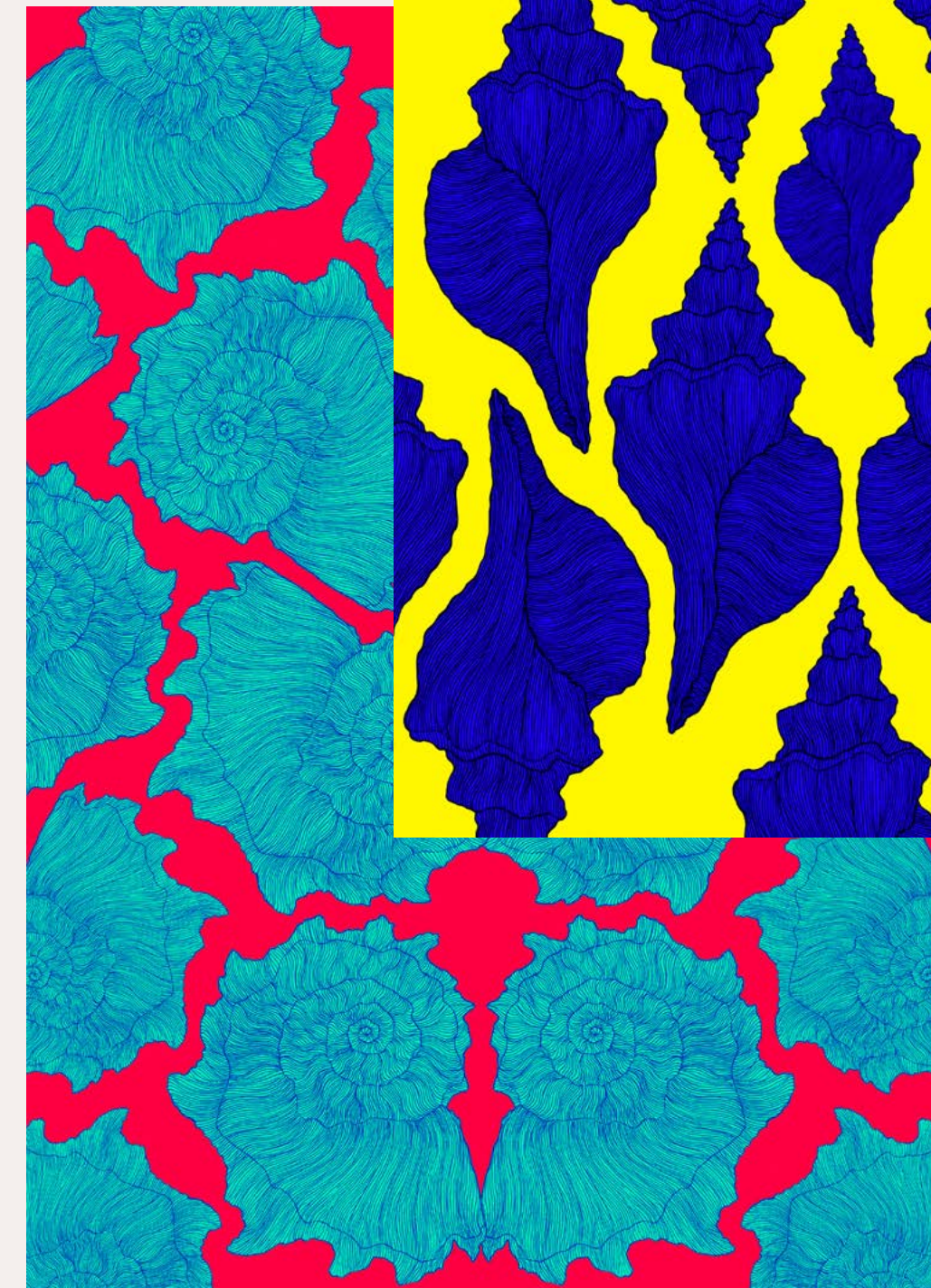
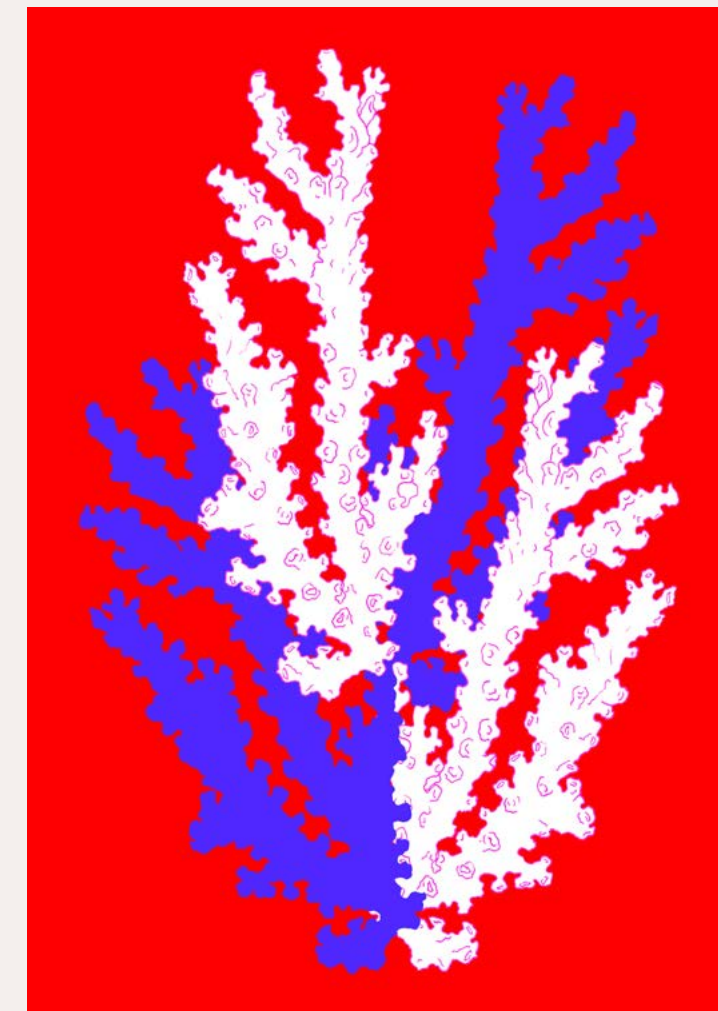
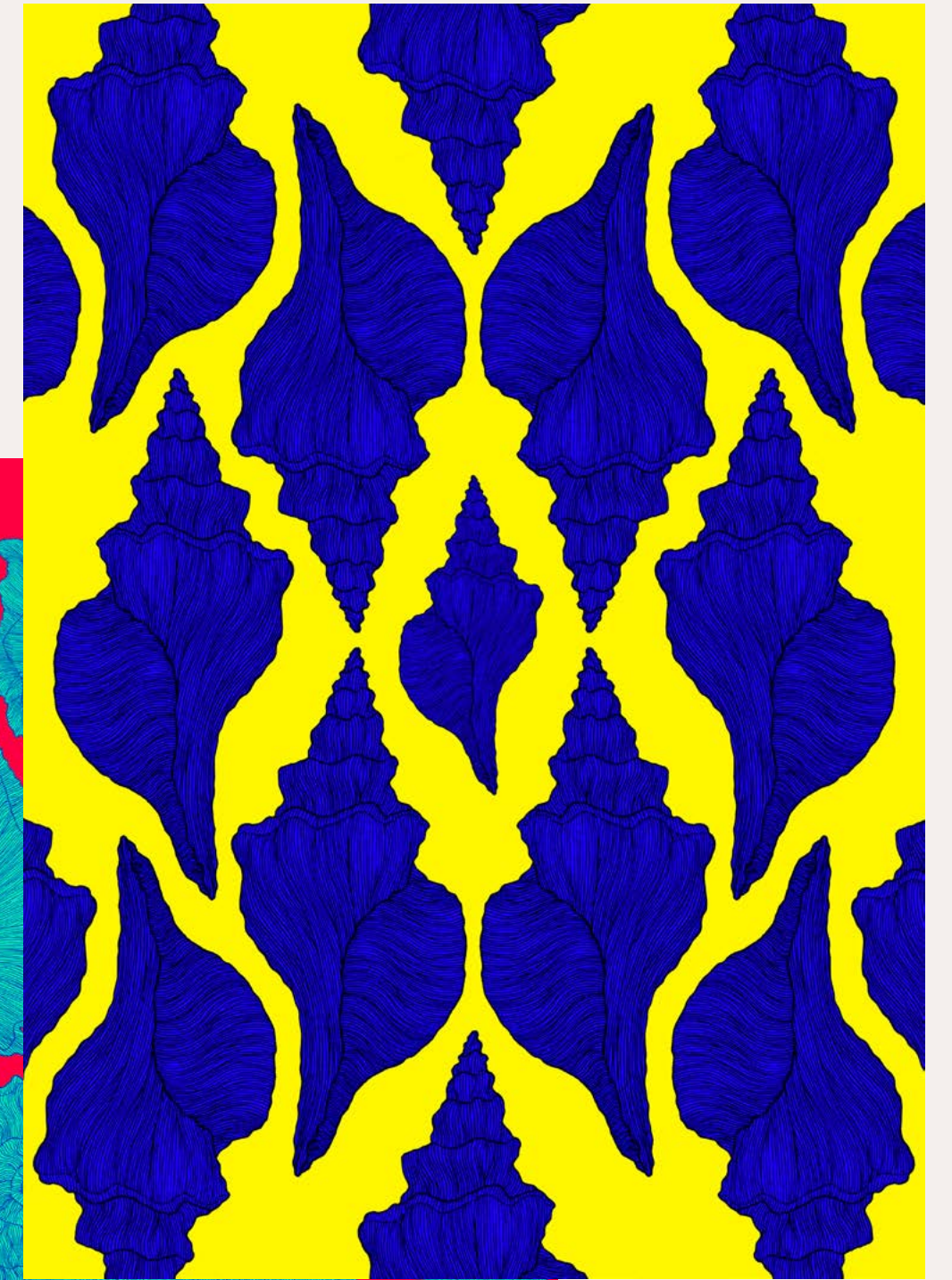
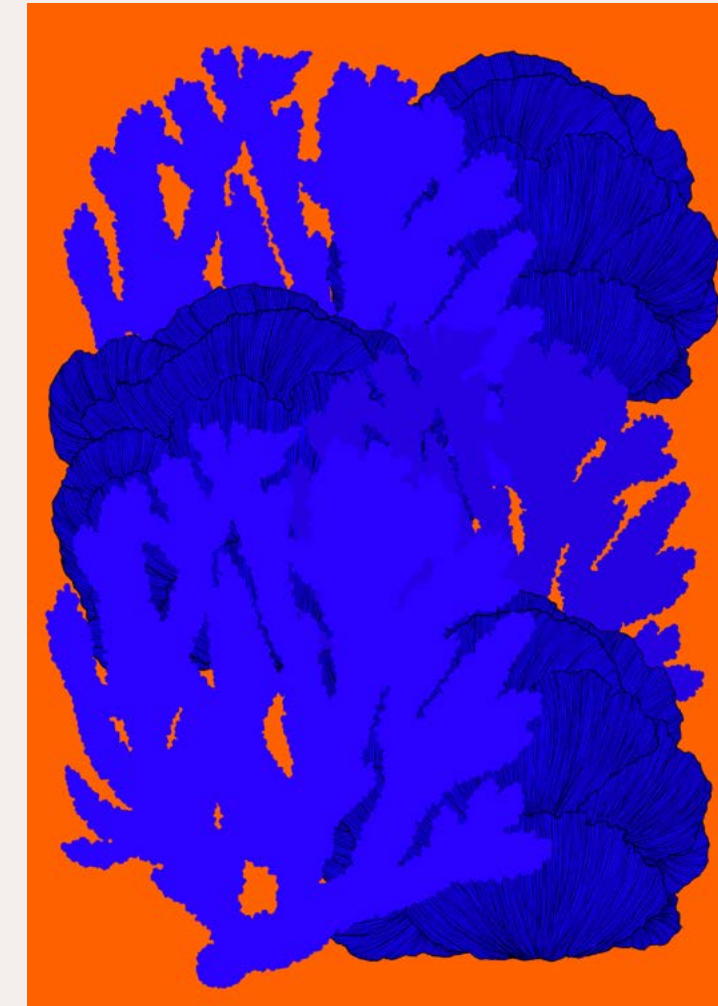
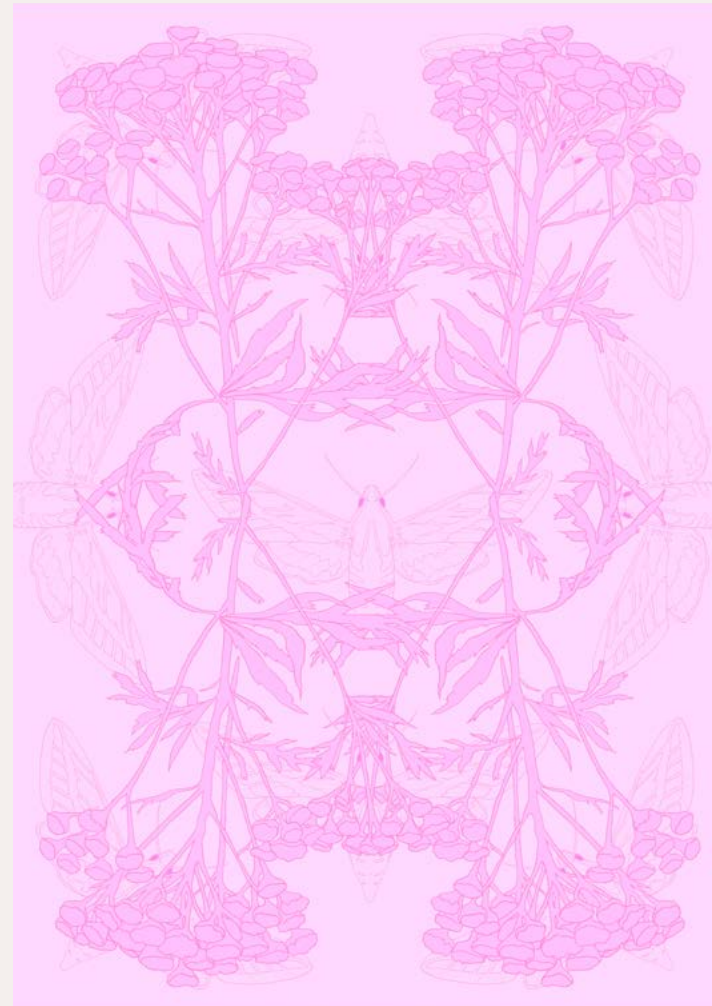


Kuva ensimmäisestä mood boardistani, jonka kokosin aihe-seminaarin aikaan



Kuva toisesta mood boardistani, jonka kokosin väliseminaarin aikaan





Kuvia aiemmin tekemistäni kuoseista  
"I Think I Saw You In My Dream"

Kuvia aiemmin tekemistäni kuoseista  
"As The Sea Swallowed Me"

## LUONNOKSET

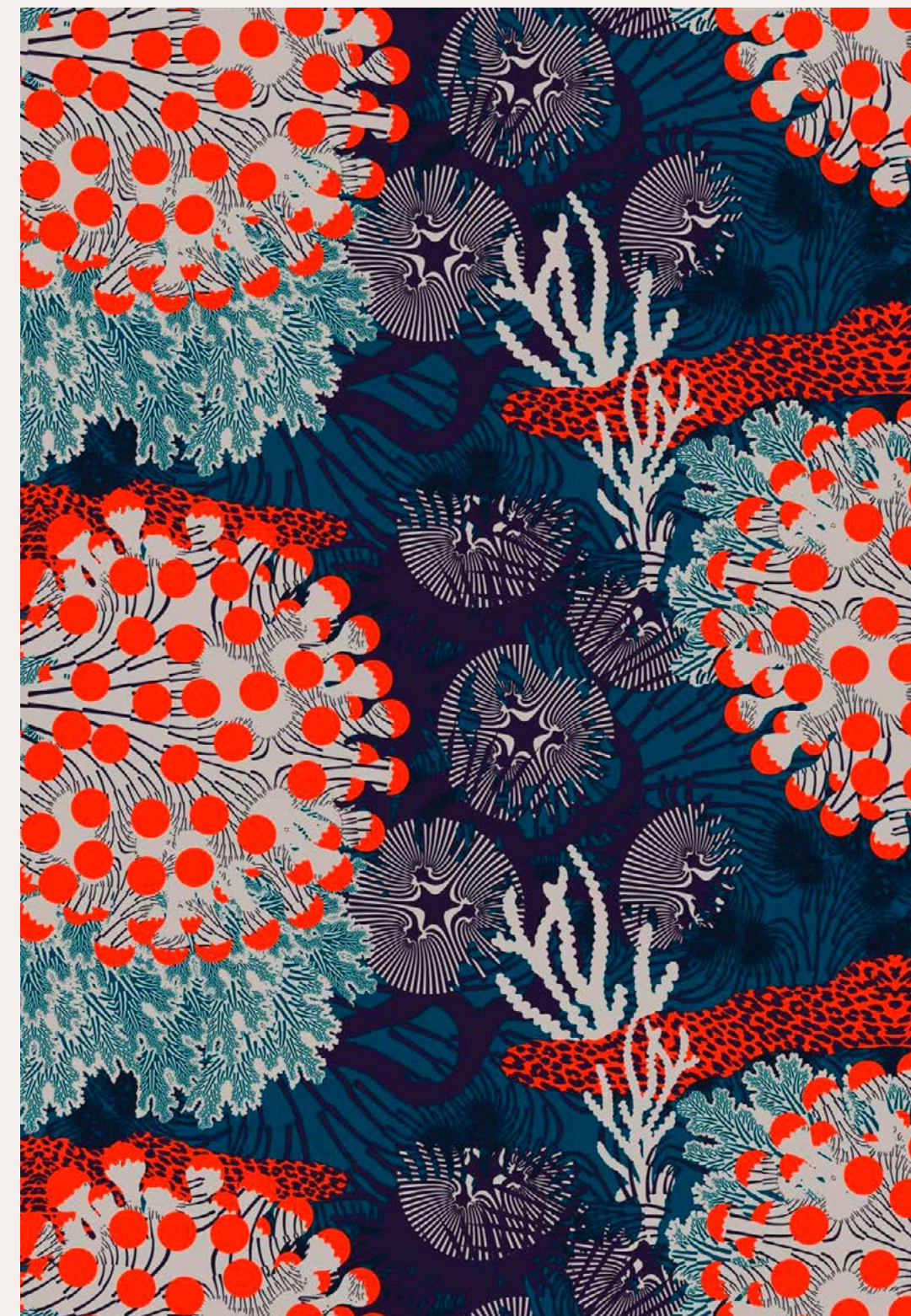
Mood boardien tekemisen jälkeen tein nopeita luonnoksia mahdollisista kuoseista. Tehdessäni niitä mietin, että haluaisin kuosien olevan yksityiskohtaisia ja värikkäitä, kuten esimerkiksi Kustaa Saksella (kuvat 31 ja 32 oikealla), mutta samalla halusin tehdä jotain yksinkertaista ja hillittyä, värimaailmaltaan sekä kuosiltaan. En millään osannut päättää kumpaa tekisin, joten päätin, että loisin muutaman yksityiskohtaisemman ja värikkäämmän kuosin sekä niiden rinnalle muutaman yksinkertaisemman kuosin. Haasteena tässä tietenkkin on se, että halusin niiden tukevan toisiaan sarjana, mutta myös yksittäin.

Aloitin luomaan ensimmäisiä mahdollisia väripaletteja. Halusin pitää värit maanläheisinä, mutta samalla tuoda niihin vähän fantasiaa ja unenomaisuutta, yhdistämällä hillittyyn väripalettiin esimerkiksi kirkkaan sinistä.

Huomasin historiaa tutkiessani, että yllättävän monet menneet trendit ovat vaikuttaneet minunkin tekemisiini tietämättäni. Esimerkiksi

aikaisemmin tehdyissä kuoseissani on selkeästi jotain 40-, 60- ja 70-luvun tyyliä. Kuosisarjassani *I think I saw you in my sleep* on pientä ja yksityiskohtaista jälkeä sekä hempeileviä pastellinsävyä, jotka olivat erityisesti ominaisia 1940-luvulle. Toisessa kuosisarjassani *As the sea swallowed me* olen käyttänyt räiskyviä ja kirkkaita värejä, joita oli runsaasti 1960- ja 1970-luvuilla. Minulle tuli myös ilmi, miten paljon esimerkiksi Marimekko on vaikuttanut minunkin tapaan katsella printtejä. Nykyinen estetiikkani kuoseissa on selkeästi hieman Marimekkomaista: isoja abstrakteja väripintoja, sekä tyyliin melko skandinaavista. Tähän tyyliin törmää aikalailta joka paikassa ja samanlainen ns. lapsenomainen tyyli on selkeästi muodissa tällä hetkellä. Ainakin omaa Instagramia selatessa, monet seuraamani kuvittajat tekevät tällaisella tyyllillä omia kuosejaan ja kuvituksiaan. Kaikkien teokset alkavat näyttää melko samalta ja on äärettömän vaikeaa, ellei jopa mahdotonta, olla ottamatta tiedostamattaan

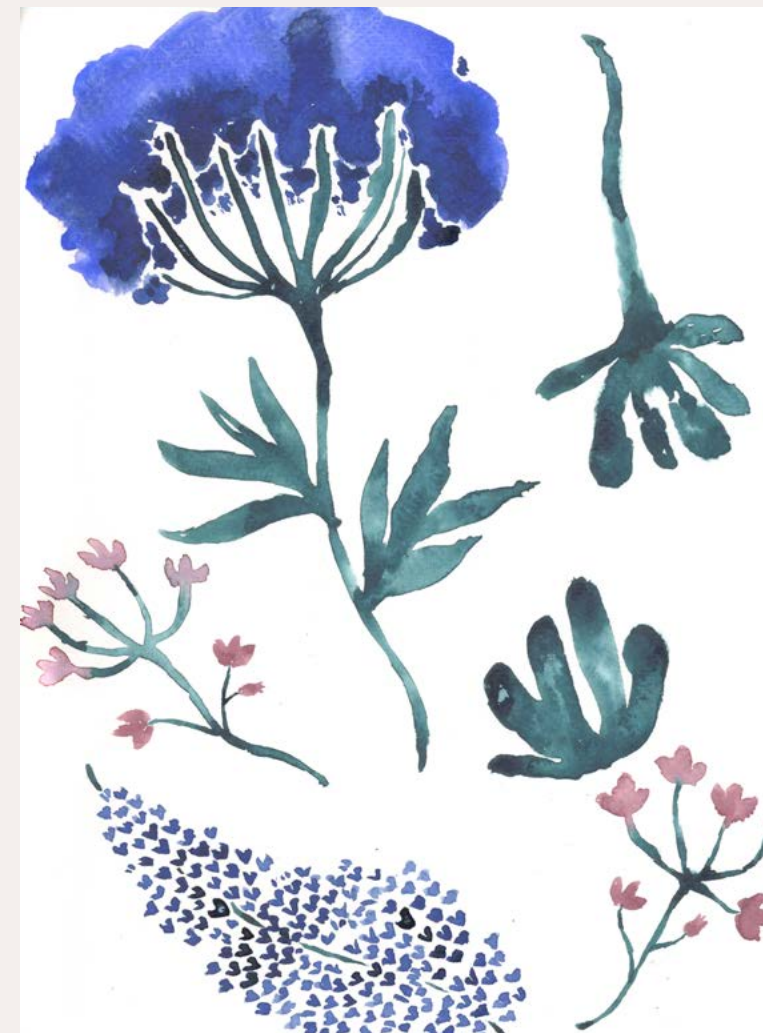
30. Kustaa Saksi, Marimekko home

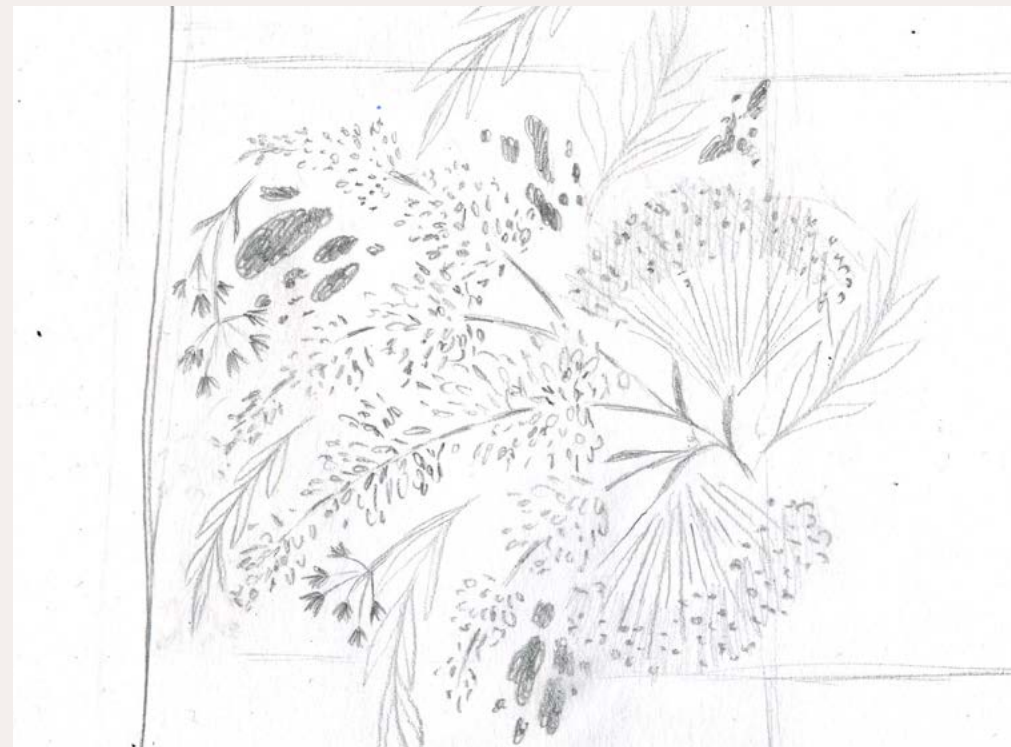
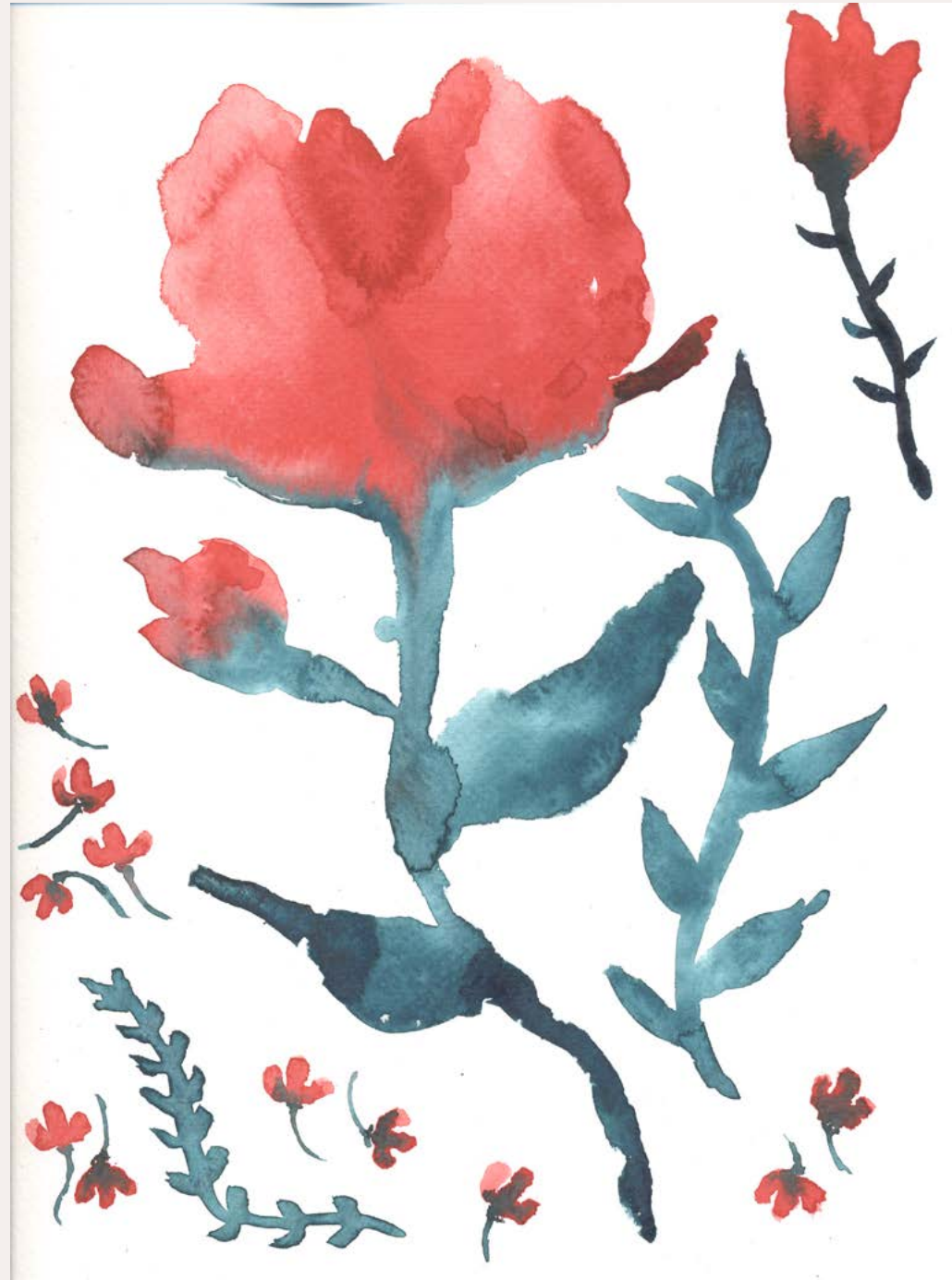


31. Kustaa Saksi, Nightless Nights



Kuvia ensimmäisistä luonnoksistani sekä kokeiluista vesivärien kanssa





vaikutteita ympärillään näkyvistä asioista. Vaikka kaikki on varmaankin jo tehty, en todellakaan halunnut, että kuosini näyttäisivät Marimekko-kopioilta. Tiesin että johonkin muuhun suuntaan on lähdettävä, sillä en halunnut hukkoa siihen samaan tällä hetkellä vallitsevaan massaan.

Ensimmäiset luonnokseni olivat melko hempeitä ja runsaita, kuvitukseltaan sekä värimaailmaltaan. Jälkeenpäin katsoessani niitä totesin, että minun on tehtävä jonkinlaista karsintaa lopullisiin kuoseihin. Halusin että kuoseissa on värejä ja tiettyä satumaisuutta, mutta en halunnut kuitenkaan, että kuoseista tulisi liian lapsellisia. Pelkistämällä värejä ja elementtien määrää saisin niihin toivomaani rauhallisuutta. Ajattelin että hillitsemällä väripalettejani hieman maanläheisempään suuntaan ja toistamalla tiettyjä samoja värejä ja elementtejä jokaisessa kuosissa, saisin niiden välille harmonian ja tätä kautta ne toimisivat paremmin settinä. Päätin tehdä luonnoksia kuitenkin vielä hieman lisää, sillä en ollut

vielä saavuttanut haluttua tyyliä.

Projektin alettua halusin kokeilla tehdä kuosejani vesiväreillä, sillä olin nähnyt paljon kauniita teoksia tehtynä kyseisellä tekniikalla. Itselleni vesivärit olivat suhteellisen uusi tuttavuus, ellei yksittäisiä kuvaamataidontunteja lasketa, joten tekniikan haltuun otto vei oman aikansa. Kokeilin erilaisia tapoja maalata, mutta jotenkin se ei tuntunut omalta. Oli turhauttavaa, kun en saanut toteutettua ideaani paperille. Olin niin varma, että vesivärit olisivat se tekniikka, jolla loisin kuosini opinnäytetyöhöni, mutta niin ei vain ollut tapahtumassa.

Mietin pitkään, millaista tekniikkaa haluaisin käyttää kuoseissani. Kokeilin vaihtoehtoja vesiväreistä vahaliituihin, mutta mikään ei jotenkin tuntunut omalta. Edes musteella maalaaminen, jota olen tehnyt enemmän kuin mitään muuta, tuntui vääriä tähän projektiin. En myöskään halunnut jumittautua tuttuun ja turvalliseen tyyliini, jota olin käyttänyt paljon edellisissä kuoseissani.

Niissä käytössäni oli ohut tussi, jolla tein yksityiskohtaisia piirroksia paperille. Tämä kyseinen tyyli ei tuntunut oikealta tähän projektiin, vaikka tiesin, että siitä tulee kaunista jälkeä.

Olin silti edelleen lukossa tekniikanvalinnan kanssa ja epätoivo alkoi iskeä kun paperille ei syntynyt mitään inspiroivaa. Pohdinnan jälkeen aloin kokeilla akryylimaaleja uudestaan. Muistin, että olin joskus ennenkin kokeillut saman henkisten maalausten tekemistä, joita olin luomassani nyt ja mielestäni se sopisi opinnäytetyöhöni täydellisesti. Alkuperäisen ideani mukaan, halusin luoda kuoseja, joissa toistuisivat erilaiset kasvit ja luonto.

Nyt kun luomisen kanssa oli tullut pieni umpikuja, minusta tuntui, että rajoitin ajatteluani liikaa. En ollut enää varma halusinko sittenkään tehdä kuoseistani luontoaiheisia niin kirjaimellisesti. Sen sijaan, että kuoseissani olisi pelkästään kukkia, lehtiä tai vaikka koralleja, halusin luoda jotain vähän abstraktimpaa ja epäsuoraa. Jotain

olisi kiva jättää katsojan tulkittavaksikin. Tämän tekniikan jälki sopi tähän kuin nenä naamaan, sillä se muistuttaa mielestäni hieman jäkälää tai koralleja, ainakin minun mielestäni. Kuosien luominen tapahtui seuraavanlaisesti: pursotin akryylimaaleja paksulle paperille, estääkseni sen ryppyntymisen, ja kun haluamani sommitelma oli valmis, painoin toisen paperin maalien päälle. Hieroin papereita käsilläni toisiinsa ja nostaesani paperit erilleen toisistaan, jäi molemmille puolille paperia kauniit maalaukset. Kuosit ovat myös todella abstrakteja, joten paljon jää myös tulkinnanvaraiseksi ja jokainen näkee aina jotain vähän erilaista. Aluksi tein kuoseja vain mustalla akryylimaalilla, mutta halusin luoda lisää kiinnostavuutta lisäämällä maalauksiini värejä.

Lähdin ostamaan taidekaupasta erivärisiä akryylimaaleja ja aloin kokeilla erilaisia yhdistelmiä. Ostin ensimmäisellä kerralla melko kirkkaita värejä, koska minusta tuntui, että niistä saisi hauskaa ja hyvännäköistä jälkeä. Huomasin kuitenkin

luonnoksia tehdessäni, että valitsemani värit eivät olleet oikein sitä mitä olin ajatellut. Kirkkaat, herkulliset värit tuntuivat ihanalta idealta ostessani maaleja, mutta luonnosten kuivuttua ja yön yli nukuttuani, lopputulos ei ollut ihan sitä mitä halusin. Kirkkaita värejä oli liikaa ja vaikka muodot olivat mielestäni kauniita, olivat teokset värien kannalta hieman sekavia. Ystäväni olivat samaa mieltä väreistä, kun ilmaisun ristiriitaiset tunteet teoksiani kohtaan. Päätin siis lähteä uudestaan taidekauppaan, josta tällä kertaa ostaisin enemmän murrettuja ja neutraaleja sävyjä, sekä muutaman kirkkaamman värin tuomaan kontrastia teoksiini. Tämä tuntui oikealta ratkaisulta, sillä halusin, että lopputulos miellyttäisi mahdollisimman laajaa yleisöä. Mikäli kyseisistä kuoseista tehtäisiin esimerkiksi verhot, en haluaisi, että ne huutaisivat kirkkauttaan vaan olevan kauniin harmonisia. Villimpiä kuoseja ajattelin hyödyntäväni tulevaisuudessa pienempiin tekstiileihin kuten esimerkiksi sohvatyynyihin tai käsilaukkuihin.

Luodessani uusia teoksia, mietin myös mah-

dollista nimeä tulevalle kuosisarjalleni. Siinä kesti yllättävän kauan. Tuntui, että joka kerta kun yritin ideoida sopivia nimiä, kaikki tuntui vähän teennäiseltä. En halunnut, tai oikeastaan edes pystynyt, nimeämään kuosejani millään kovin tarkoilla nimillä, kuten ”kukkamätäs”, ”sammal” tai muilla vastaavilla, koska ne eivät enää suoraan kuvanneet kuosejani. Nyt kun kuosini olivat enemmän abstrakteja, en oikein osannut miettiä niille hyvää nimeä. Yhtenä aamuna sopiva nimi kuitenkin juolahti mieleeni: Kasvu. Opinnäytetyöni nimi ”Kasvu” tulee luonnosta. Vaikka kuosini lähtivät matkan varrella elämään vähän omaa elämäänsä ja harhailivat melko kauaskin aluperäisistä ideoistani, inspiraationi alkupe-  
räinen lähde kuitenkin oli luonto, joten halusin viestiä siitä kuosisarjani nimessä. Tämä nimi oli mielestäni erinomainen ja kuvasti kuosejani täydellisesti. Kasvu nimittäin viittaa myös kuosieni malliin, ne kasvavat ylöspäin ja niistä nousevat tekstuurit, oksat, juuret tai mitä ikinä niissä itse näkeekään, kurottelevat korkealle taivasiin. Itse näen kuoseissani jäkälää, kukkien omia kuoseja,

veden pintaa sekä koralleja.

Minusta on hienoa, että onnistuin luomaan jotain sellaista, mikä ei ole niin kirjaimellista vaan katsoja saa itse päättää, mitä kuoseissani näkee.



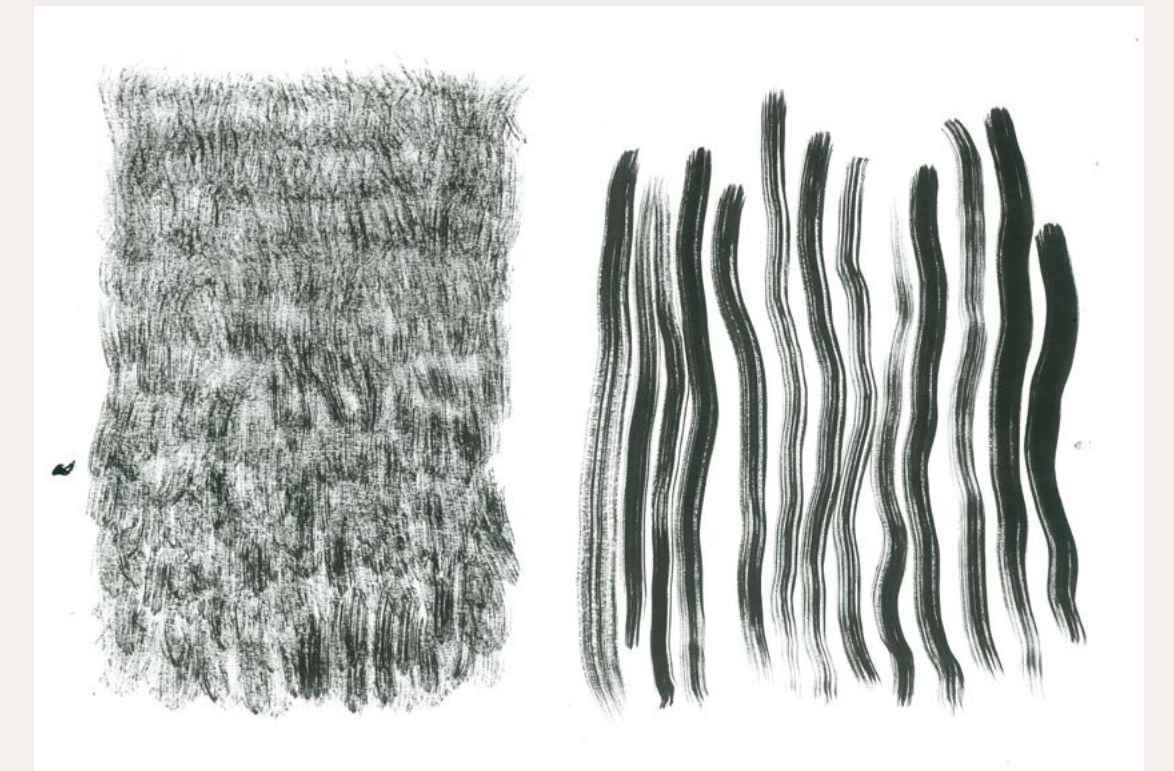
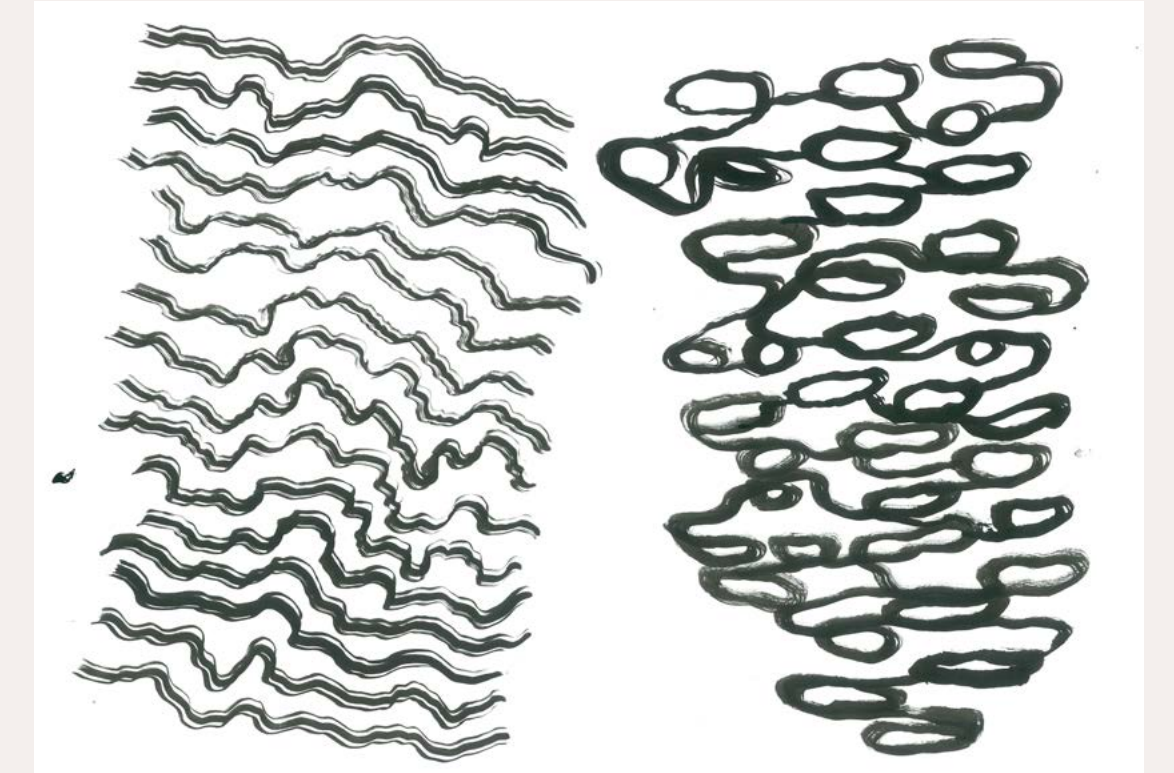
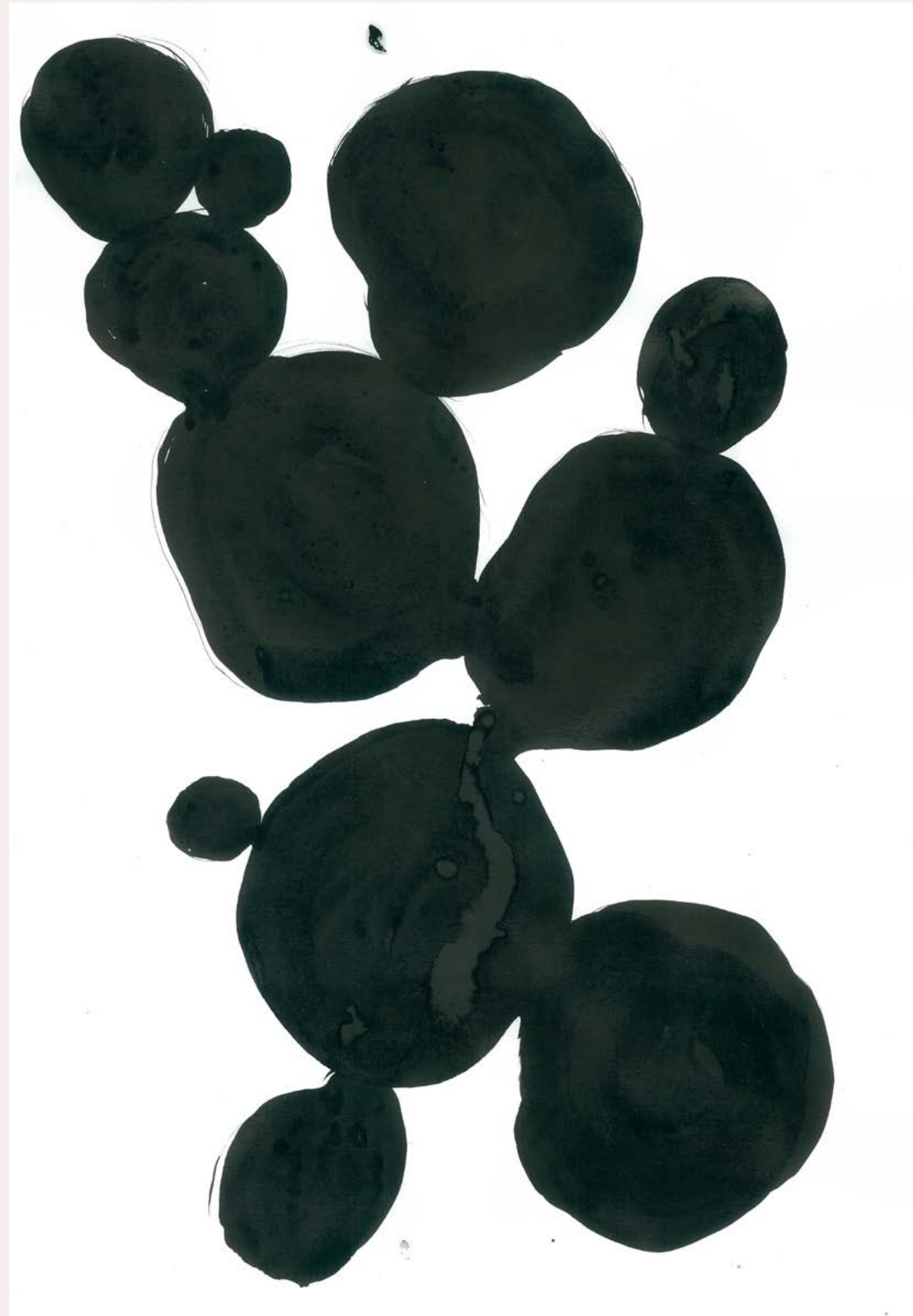
32. Kuoseissani voi myös nähdä koralleja

33. Orkidean terälehdet muistuttavat minua kuoseistani

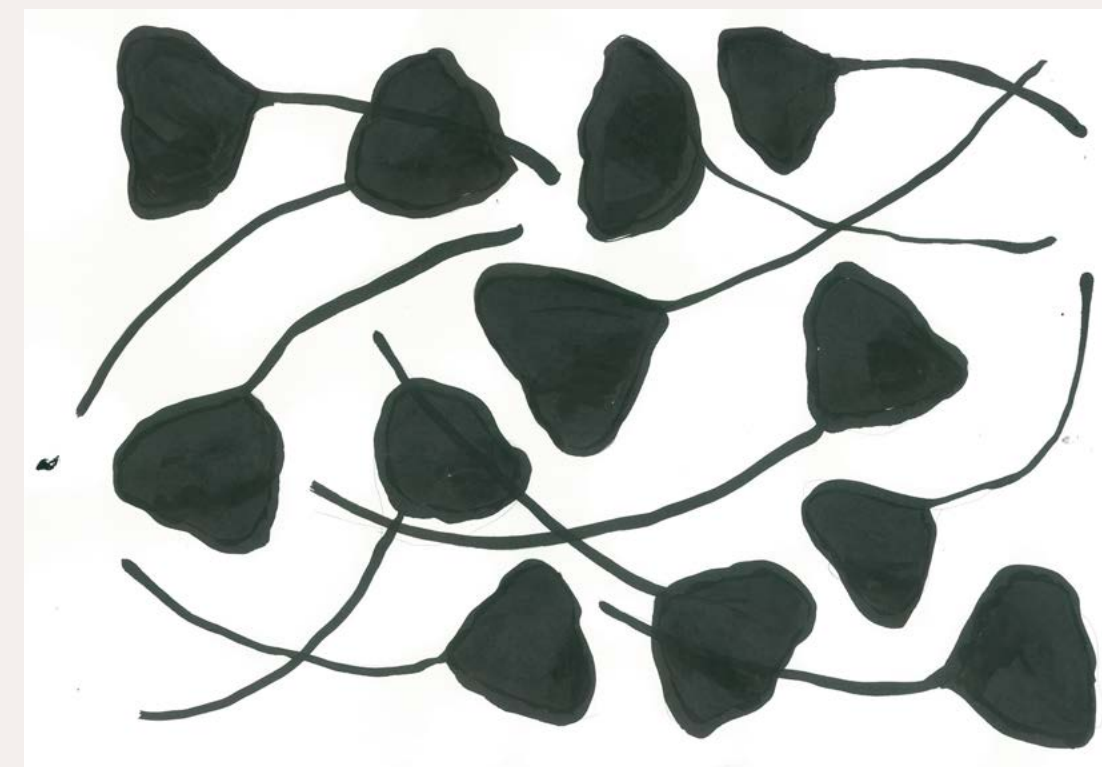
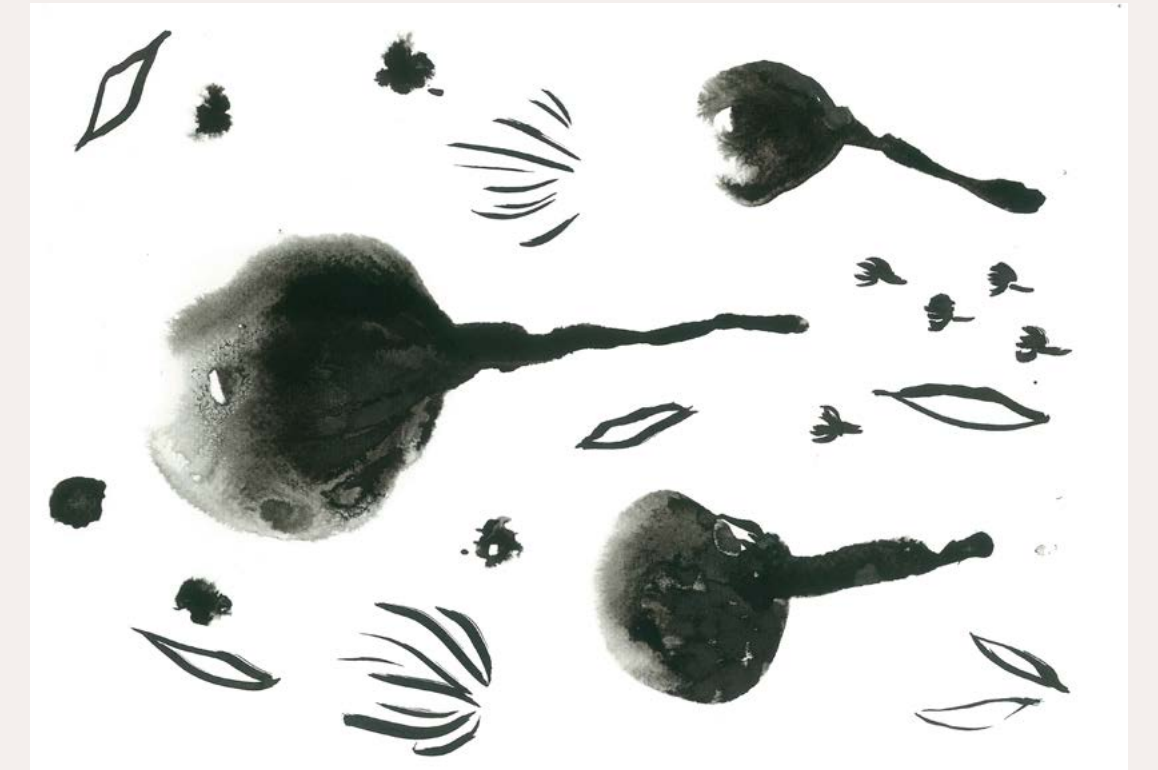
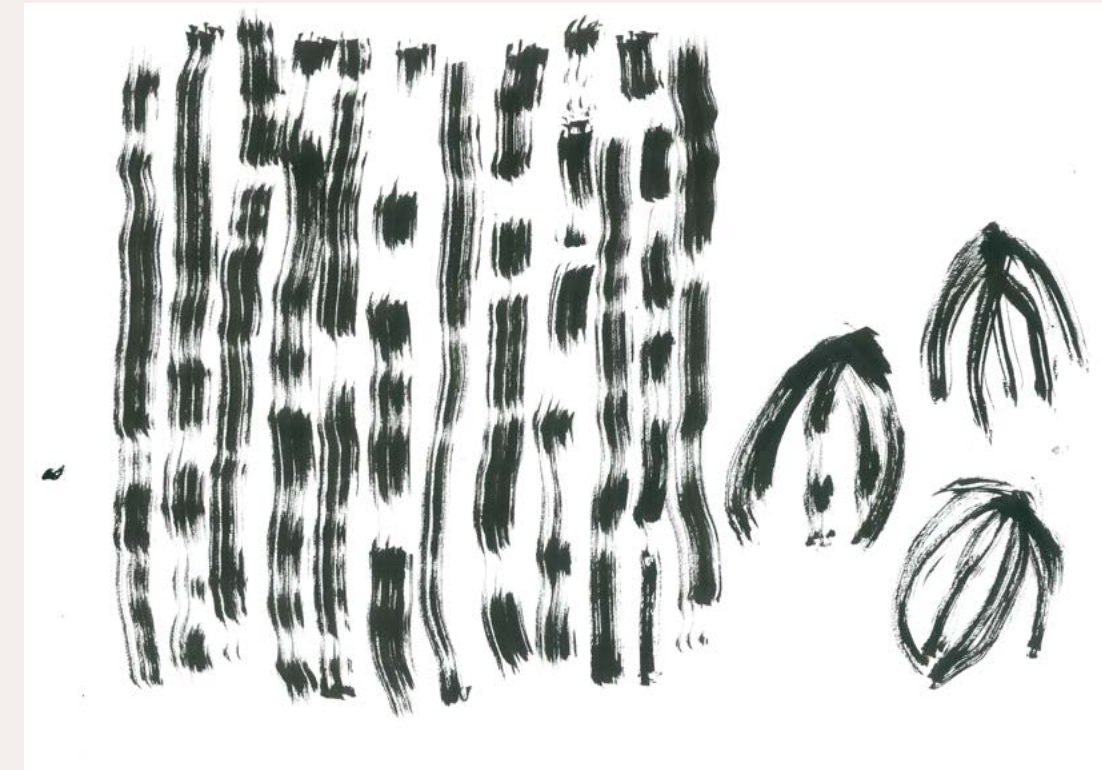
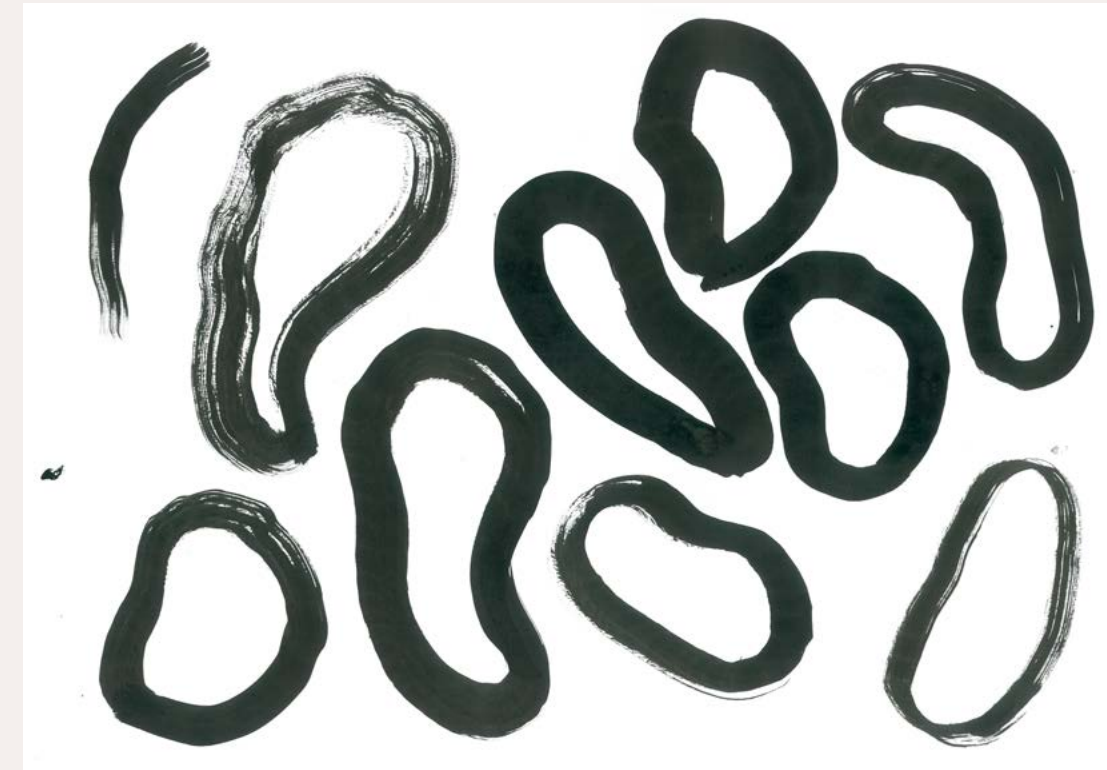


34. Jäkälässä on samaa muotokieltä kuin kuoseissani

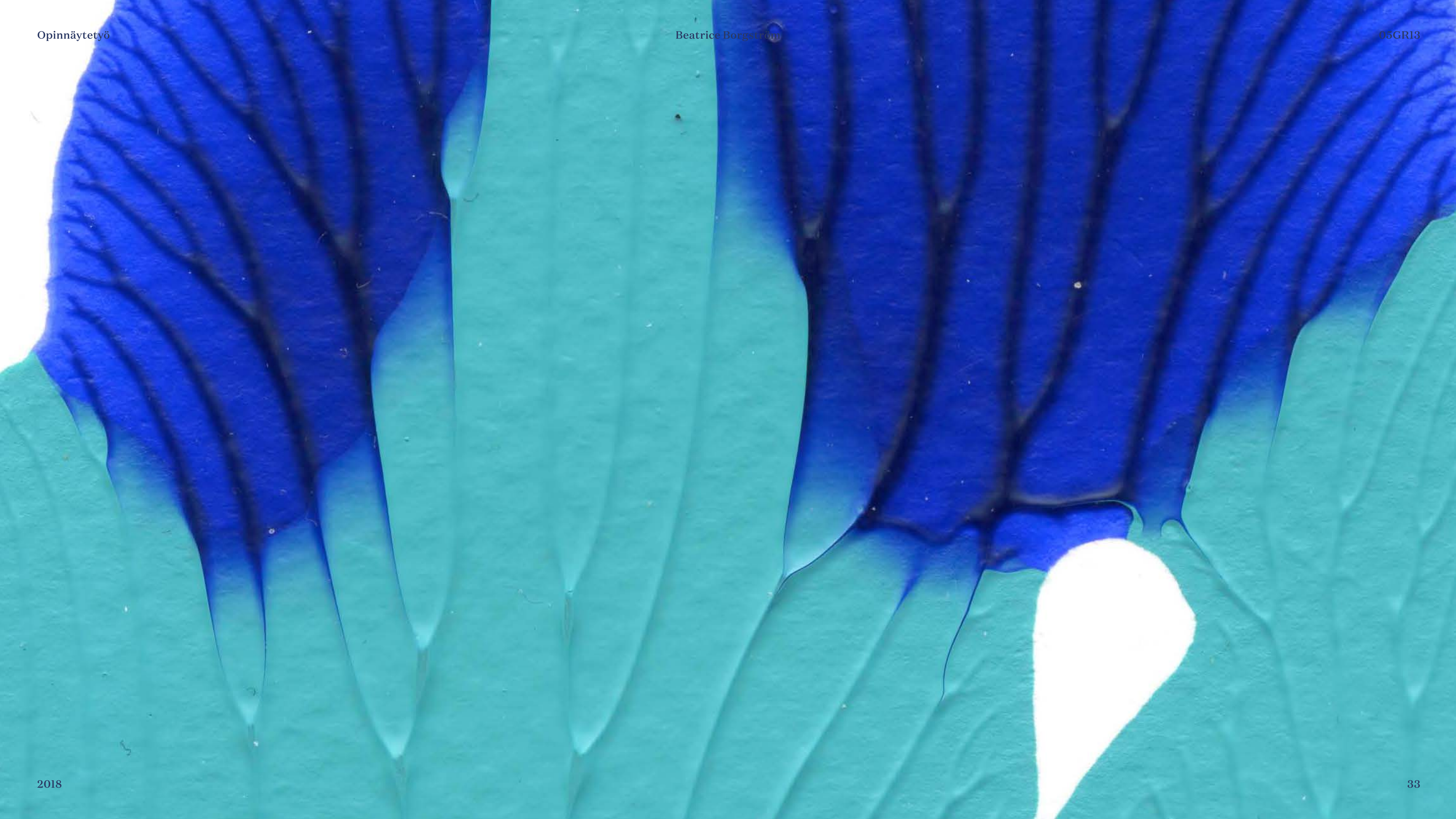
Kuvia musteella tehdyistä luonnoksistani



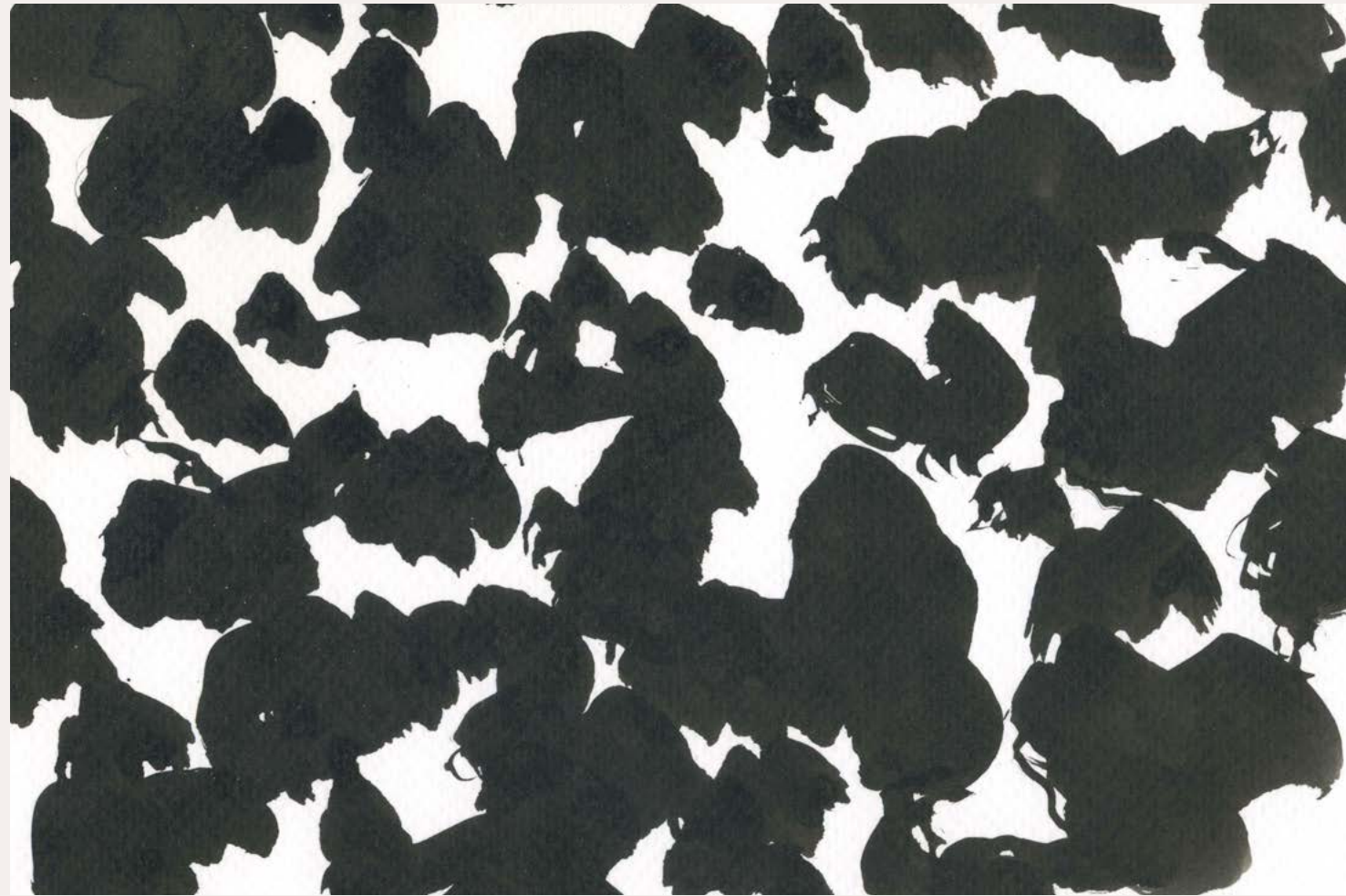
Kuvia musteella tehdyistä luonnoksistani







Kuvia akryylimaleilla tehdyistä luonnoksistani





Kuvia akrylimaleilla tehdyistä luonnoksistani

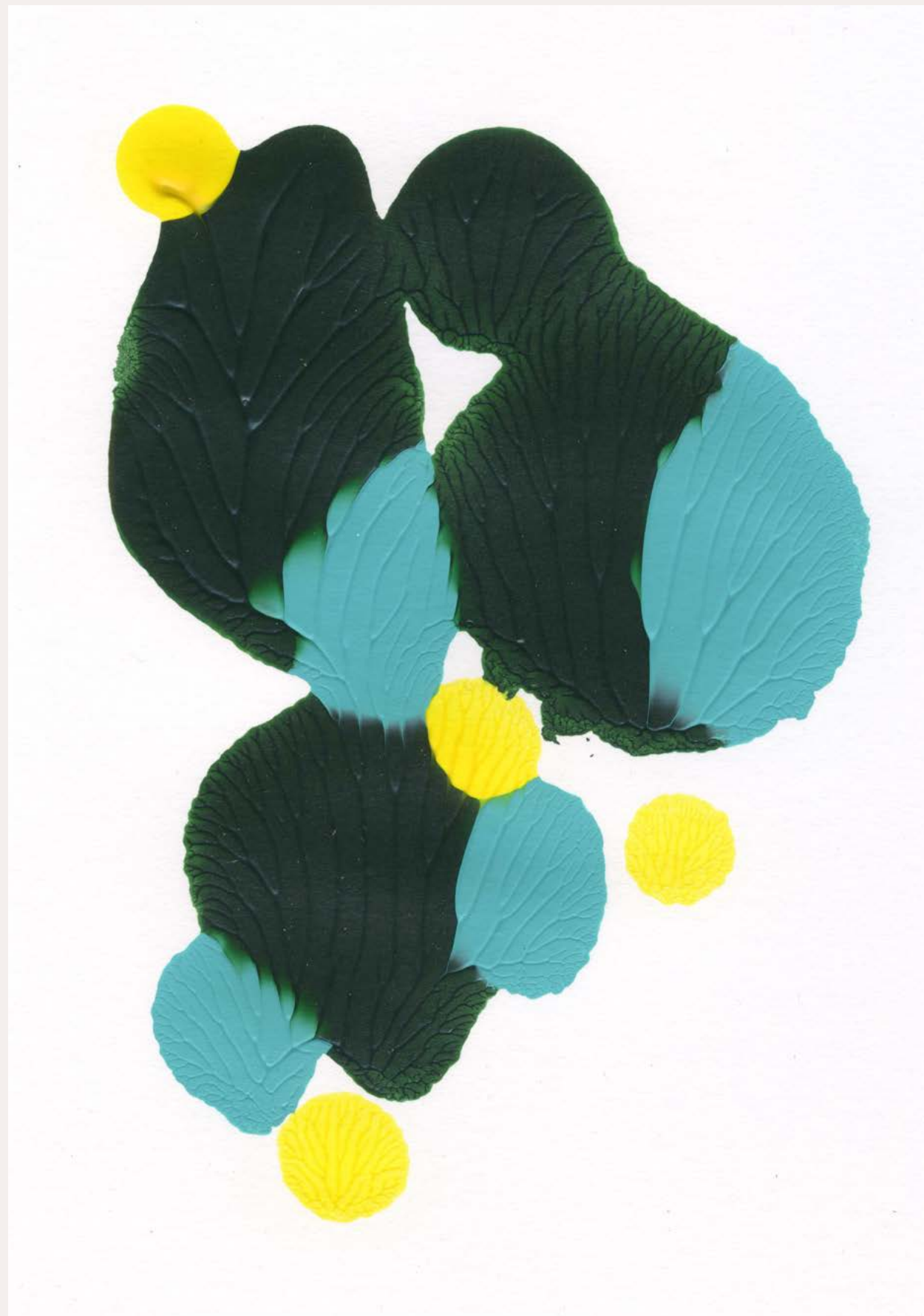


Kuvia akryylimaleilla tehdyistä luonnoksistani





Kuvia akrylimaleilla tehdyistä luonnoksistani







## LUONNOSTEN KARSINTA JA LOPULLISTEN KUOSIEN VALINTA

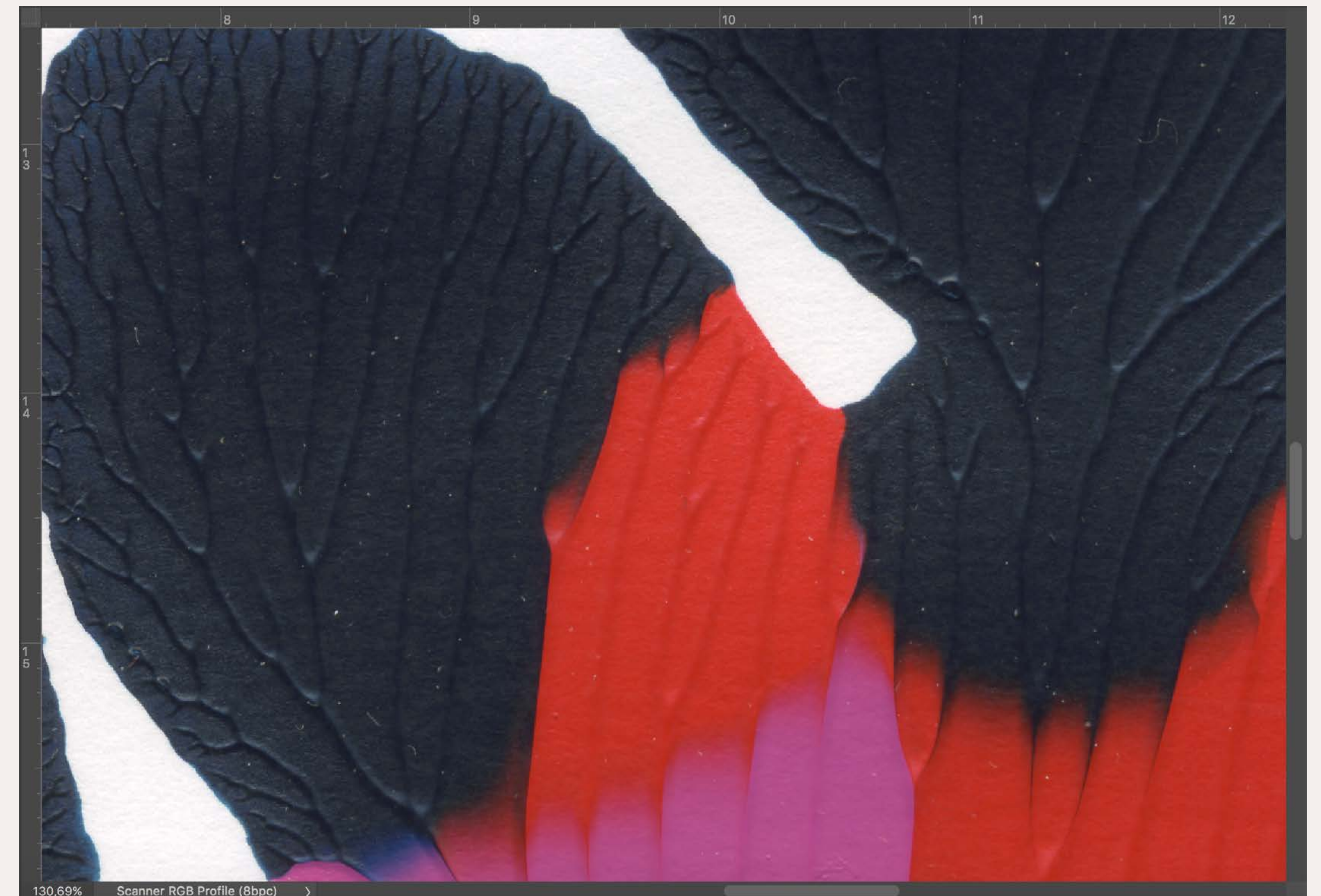
Kun olin saanut luotua suuren määrän erilaisia maalauksia, oli aika valita parhaat päältä. Kaikki olivat omalla tavallaan kauniita, joten valinta oli hiukan hankala. Yritin kuitenkin pysyä 5–6 maalauksessa, jotta lopputuotteista ei tulisi niin sekavia. Valitsin muutaman kokomustan ja muutamän värillisen maalauksen jatkojalostettavaksi. Valituissa maalauksissa piti olla kiinnostavat muodot ja halusin, että suurin osa niistä olisi melko kapeita ja pitkiä, koska ensimmäisestä tilaamastani kankaasta olisi tarkoitus tulla verhokangasta. Halusin että kuosini mahtuisi kankaalle kokonaisena ja, että sitä tarvitsisi toistaa mahdollisimman vähän. Suunnittelin kuitenkin tekeväni tulevaisuudessa kankaan, jossa valittu kuosi on skaalattu todella isoksi niin, että se menee kankaan reunojen yli. Tätä suunnitelmaa ajattelin käyttää ainakin yksiin lakanakankaisiin.

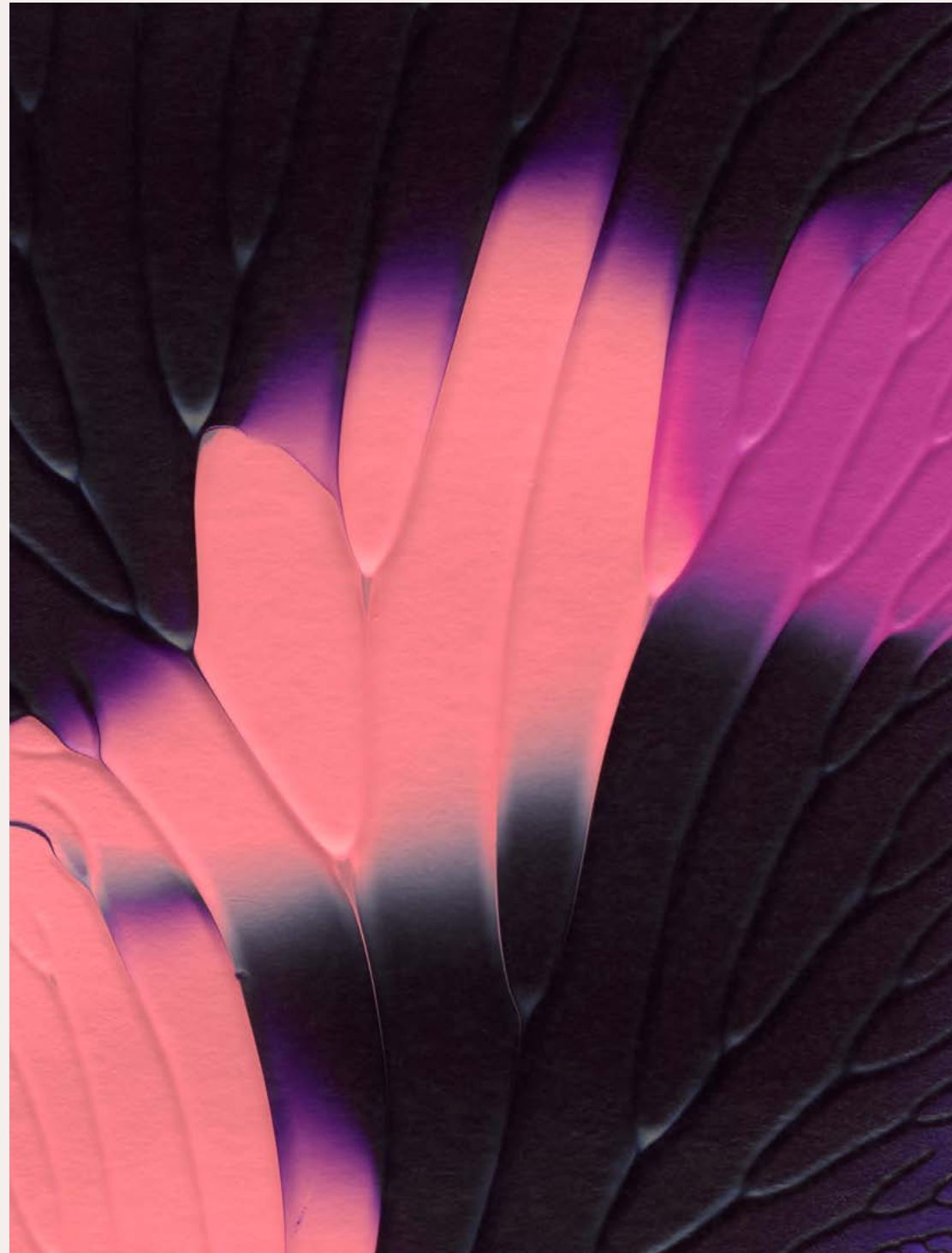
Nyt kun luonnokset oli karsitty ja mielestäni parhaat poimittu päältä, oli aika skannata valitut teokset. Valitsin resoluutioksi 800dpi, sillä

en halunnut kohdata painoraporttia tehdessäni, että resoluutio ei enää riitäkään. Varsinkaan kun maalausteni valmistelu vei niin paljon aikaa. Skannausten jälkeen nimittäin huomasin, miten paljon roskaa maalauksissani oli. Yhden maalauksen siivoamiseen meni vähintään 5–6 tuntia. Kirjoitettuna se ei näytä niin paljolta, mutta tehdessäni siivousta, se tuntui ikuisuudelta. Kokeilin Photoshopin Remove dust and scratches-toimintoa, mutta se ei sopinut tähän projektiin. Nimittäin käyttäessäni kyseistä toimintoa, se poisti kuvani terävyyttä. Ja kun terävyyttä poistettiin, se tarkoitti myös yksityiskohtien poistamista. Kaikki siivoaminen piti siis tehdä vaikeimman kautta. Lopulliseen siivoamiseen käytin Photoshopin Clone stamp -työkalua.

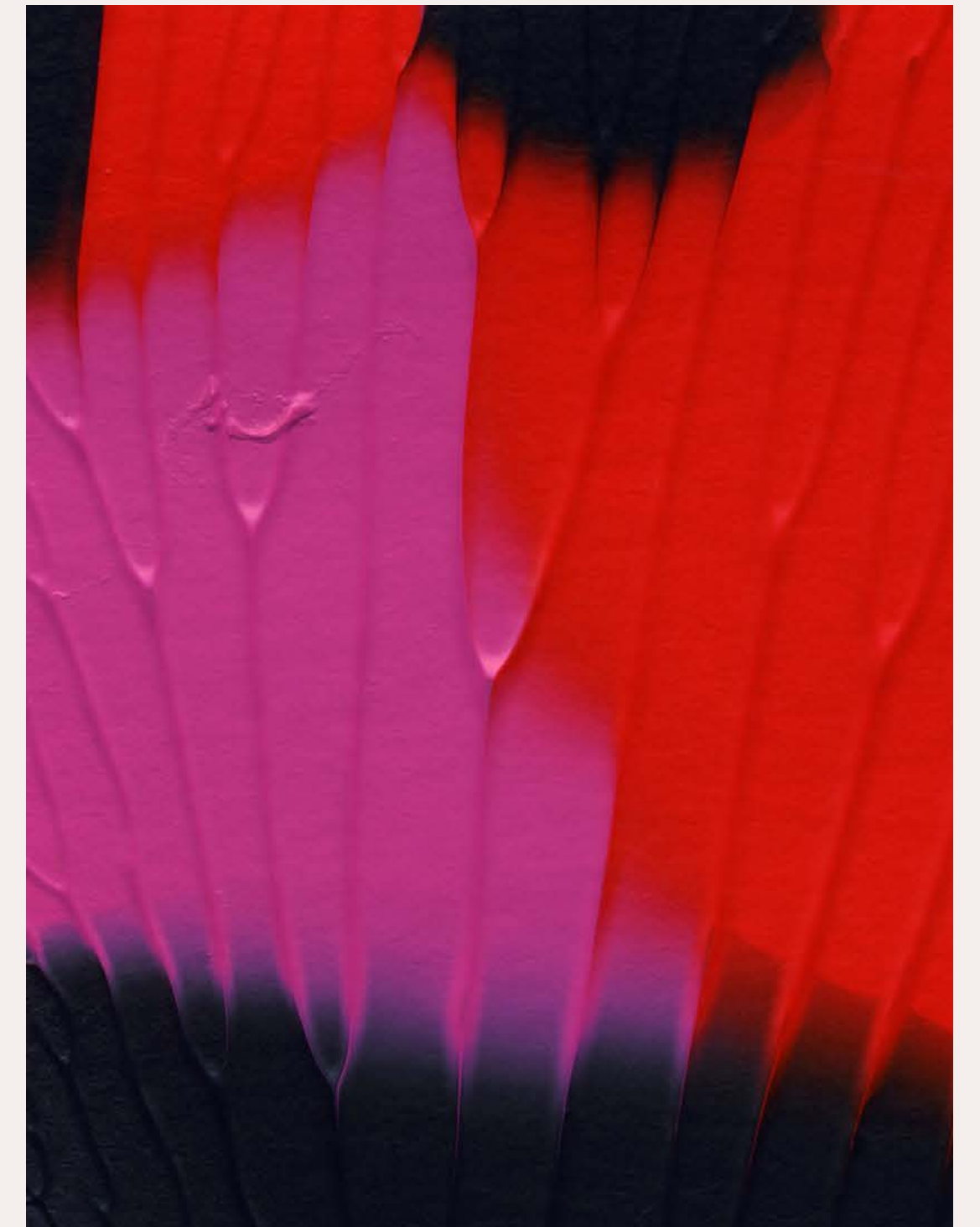
Sain lopulta kaikki haluamani maalaukset siivottua ja rankka työni palkittiin, sillä kuosini näyttivät nyt ihanilta ja roskattomilta.

Ruutukaappaus yhden maalaukseni yksityiskohdasta, josta näkee, kuinka paljon roskaa pienellä aluella oli. Yhden kuvan siivoamiseen meni 5–6 tuntia.





Kuvat lopullisista kuoseistani



## PAINORAPORTIN TEKO

Päätin tehdä kuoseistani suhteellisen suuria ja näyttäviä, sillä niissä toistuvat tekstuurit olivat mielestäni niiden paras puoli. Halusin, että lopullisista kuoseista saisi samanlaisen kolmiulotteisen näkymän niin kuin originaaleissa oli. Väriellisissä kuoseissani tekstuurin lisäksi värien sekoittuminen yhteen oli myös kauniin näköistä, joten halusin, että se näkyisi selvästi myös lopullisessa kuosissa.

Lopullisen painoraportin kooksi asetin 150 cm x 300 cm. Tiesin jo maalatessani, että halusin lopullisten kuosieni olevan jättimäisiä, siksi olinkin skannannut maalaukseni suurella resoluutiolla, jotta laatu ei kärsisi isostakaan skaalauksesta. Isossa koossa kuosini pääsisi kunnolla oikeuksiinsa.

## LOPULLISEN MATERIAALIN JA PAINOPAIKAN VALINTA

Kankaan kuvioiminen painamalla on nopeampaa ja edullisempaa kuin kuvioiden toteuttaminen kutomalla värjätyistä langoista. Painamalla saa myös paljon yksityiskohtaisempia kuvioita, eikä värimäärällä ole rajoituksia. (Pellonpää-Fors, 2009, 14, 15) Tämän takia valitsin tekniikaksi painamisen, enkä esimerkiksi kutomista. Vaikka kutomalla tulee uskomattoman kaunista jälkeä, se on samalla todella kallis tapa tuottaa kankaita. Digitaalisella tulostuksella voin valita mieleiseni värit ja vain mielikuvitus on rajana. Tämän lisäksi kuosieni yksityiskohdat toistuvat todella kauniisti sekä painoraportin koko voi olla niin korkea kuin vain tietokone pystyy käsittelemään. (Pellonpää-Fors, 2009, 24)

Tein hieman taustatutkimusta siitä, missä haluaisin painattaa kankaani ja tutkiskelujeni jälkeen totesin, että paras paikka voisi olla Print Scorpio. Monet muutkin opiskelijat Lahden muotoiluinstituutista suosittelivat kyseistä paikkaa ja heidän painojälkensä oli vakuuttavaa.

Laitoin kyseiseen painopaikkaan sähköpostia projektistani ja kysyin samalla, saisiko heiltä opiskelija-alennusta. Vastaus kysymykseeni oli myöntävä, mikä oli tietenkin hyvin mukava yllätys. Heillä (Print Scorpio) oli myös kattava valikoima erilaisia kankaita, joista voisin valita mieleiseni. Olin alusta asti ajatellut, että haluaisin lopullisten kuosieni tulostettavan puuvillalle, pellavalle tai puuvilla-pellavalle. En halunnut tulostaa kuosejani esimerkiksi polyesterille, koska ajattelin puuvillakankaan kestävänsä pidempään ja olevan laadukkaampaa kuin polyesteri. Mietiskelin jokin aikaa puuvilla- ja pellavakankaan välillä, mutta päädyin lopulta 150g paksuiseen puuvillakankaaseen. Sain valitsemastani painopaikasta myös mallikappaleen kuosistani ja värit näyttivät siinä todella hyvältä. Vaikka pella-va on ehdottomasti yksi lempimateriaaleistani ajattelin, että se ei ehkä toimi omaan projektiin niin hyvin. Pelkäsin, että pellavan huokoisuus ja karheus aiheuttaisi kankaissani sen, että se ei

toistaisi kuosejani niin kauniisti.

Valitsin digipainon silkkipainon sijaan, helpouden ja mahdollisuuksien takia, mutta myös siksi, koska se on tekniikaltaan hieman ympäristöystävällisempää, kuin silkkipaino. Tietenkin yksi valintakriteerini digipainon kanssa oli sen helppous, mutta myös ekologisuus. Silkkipainossa menee muun muassa todella paljon vettä hukkaan, kun painoseuloja joutuu pesemään jokaisen värin jälkeen. Värihukkaa tulee myös paljon enemmän silkkipainossa, kun taas digipainossa se on lähes olematonta.

Valintani oli melko selkeä alusta asti ja en olisi voinut olla tyytyväisempi päätökseeni.

Kuvat lopullisista kuoseistani kankaalle tulostettuna



# LOPUKSI

Ensinnäkin olen äärettömän iloinen siitä, että osasin vaihtaa alkuperäisen ideani taulujen maalamisesta, kuosien tekemiseen. Jälkeenpäin ajateltuna, en ole varma olisinko nauttinut tai saanut yhtä paljon irti taulujen maalaamisesta. Tätä projektia on mielestäni helpompi jatkojalostaa ja ehkä kangaskuosit puhuttelevat laajempaa yleisöä.

Prosessi oli pidempi ja vaikeampi kuin osasin kuvitella. Ajattelin, että loisin kuosit ihan tuosta noin vaan ja sitten työni olisi valmis. Näin se ei kuitenkaan mennyt vaan luonnoksia ja kokeiluja sai tehdä enemmän kuin odotin. Opin kuitenkin paljon ja sain innostusta jatkaa tätä kuosisarjani ja laajentaa sitä tulevaisuudessa. Suunnitelin tarjoavani töitäni muun muassa Lokaliin sekä UU-markettiin. Mielestäni kuosini ovat kiinnostavia ja kauniita ja niille varmasti löytyy oma yleisönsä, joten aion ehdottomasti puskea niitä eteenpäin. Ajattelin lisäksi tehdä isoja printtejä näistä samoista kuoseista ja myydä niitä myös.

Ne toimisivat mielestäni todella kauniisti suurina julistetauluina ja niille löytyykin jo muutama ostaja lähipiiristäni.

Vaikka vesivärikokeiluni eivät menneet ihan nappiin tämän projektin kanssa, aion ehdottomasti jatkaa harjoittelua ja kokeilla lisää. Oli mukavaa astua taas pitkästä ajasta hieman oman mukavuusalueen ulkopuolelle ja tehdä jotain uutta. Käsien tekeminen toi minulle myös paljon iloa, joka olikin yhtenä syynä, miksi halusin tehdä opinnäytetyökseni kangaskuosisarjan. Olen todella tyytyväinen lopputulokseen ja esittelen kuosejani ylpeydellä.

# LÄHTEET

## KIRJALLISET

Niinimäki Kirsti & Saloniemi Marjo-Riitta, 2008, Kretongista printtiin - Suomalaisen painokankaan historia, Maahenki

Pellonpää-Fors Maija, 2009, Kankaanpainanta välineet, suunnittelu, painaminen, Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu

## VERKKO

<https://yle.fi/uutiset/3-6756427>  
Rosa Kettumäki, Marimekon kuosi muistuttaa lastenkirjan kuvitusta, YLE [Viitattu 15.8.2018]. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6756427>

<https://yle.fi/uutiset/3-6663713>  
Janne Mällinen, Finnair pohtii kopio-marimekon peittämistä, YLE [Viitattu 15.8.2018]. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6663713>

<https://yle.fi/uutiset/3-6854325>  
Lassi Lapintie, Marimekko vahvistaa kaupunkivalokuvan kuosinsa esikuvaksi, YLE [Viitattu 15.8.2018]. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6854325>

<https://yle.fi/uutiset/3-6663366>  
Ville Laakso, Marimekko vahvistaa kaupunkivalokuvan kuosinsa esikuvaksi, YLE [Viitattu 15.8.2018]. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6663366>

## KUVAT

### SIVU 8:

1. Liberty of London kuoseja eri vuosikymmeniltä

[Viitattu 06.9.2018]

<https://www.bagsoflove.co.uk/blog/the-history-of-liberty-print-fabrics/>

2. Kangasta 1920-luvulta, jossa Egypti -aiheista kuosia

[Viitattu 06.9.2018]

<https://www.vam.ac.uk/articles/an-introduction-to-art-deco>

### SIVU 9:

3. Eva Taimen Artek Oylle suunnittelema Niittykukkia -kuosi 1940-luvulta

[Viitattu 25.9.2018]

<https://www.finnstyle.com/artek-meadow-flower-placemat.html>

4. Kaj Franckin suunnittelema kangaskuosi, Museoviraston kuvakokoelmat, kuvaaja Matti Pietinen

[Viitattu 25.9.2018]

[https://www.kuvakokoelmat.fi/pictures/view/HK19700320\\_56651](https://www.kuvakokoelmat.fi/pictures/view/HK19700320_56651)

### SIVU 10:

5 & 6 Armi Ratian suunnittelemat kuosit: Faruk (1952) ylhäällä sekä Tiiliskivi (1953) alhaalla

[Viitattu 25.9.2018]

[https://www.kuvakokoelmat.fi/pictures/view/HK19700320\\_56651](https://www.kuvakokoelmat.fi/pictures/view/HK19700320_56651)

### SIVU 11:

7. Timo Sarpanevan Karelia -mallisto Porin Puuvilla Oy:lle

[Viitattu 25.9.2018]

<https://sarpanevadesign.com/stories/tekstiilit-ambiente-painomenetelma/>

8. Yksityiskohta Timo Sarpanevan Karelia -mallistosta Porin Puuvilla Oy:lle

[Viitattu 25.9.2018]

<https://sarpanevadesign.com/stories/tekstiilit-ambiente-painomenetelma/>

### SIVU 13:

9. Annika Rimala, Marimekko, Tasaraita (1968)

[Viitattu 10.9.2018]

[https://www.marimekko.com/gb\\_en/the-brand/design/designers/annika-rimala](https://www.marimekko.com/gb_en/the-brand/design/designers/annika-rimala)

### SIVU 14:

10. Fujiwo Ishimoto, Marimekko, Salava (1989)

[Viitattu 10.9.2018]

<https://i.pinimg.com/originals/c4/72/a4/c472a4f405ab87a8e7cb6e82f0c9da32.jpg>

11. Fujiwo Ishimoto, Marimekko, Selänne (2003)

[Viitattu 10.9.2018]

<https://sumally.com/p/463115>

12. Pentti Rinta, Marimekko, Kuski -puku (1972)

[Viitattu 10.9.2018]

[http://onasecretmission.blogspot.com/2012/11/designer-of-month-marimekko\\_30.html](http://onasecretmission.blogspot.com/2012/11/designer-of-month-marimekko_30.html)

### SIVU 16:

13. Marimekko, Kivet (1956)

[Viitattu 10.9.2018]

[https://www.marimekko.com/fi\\_fi/kivet-puuvillakangas-musta-valkoinen-019130-002](https://www.marimekko.com/fi_fi/kivet-puuvillakangas-musta-valkoinen-019130-002)

14. Marimekko, Ruusupuu (1957)

[Viitattu 10.9.2018]

<https://www.etoiffe.com/127732/ruusupuu-fabric-marimekko.jpg>

15. Marimekko, Lokki (1961)

[Viitattu 10.9.2018]

[https://www.marimekko.com/fi\\_fi/lokki-puuvillakangas-valkoinen-keltainen-069262-005](https://www.marimekko.com/fi_fi/lokki-puuvillakangas-valkoinen-keltainen-069262-005)

16. Marimekko, Unikko (1964)

[Viitattu 10.9.2018]

<https://www.pirkko.com/products/fabric-unikko-001-coated-cotton-l-4-yard>

### SIVU 18:

17. Markus Lepon valokuva 1960-luvulta sekä Maija Louekarin suunnittelema Hetkiä/Moments

[Viitattu 21.8.2018]

<https://yle.fi/uutiset/3-6921730>

18. Marimekon Metsänväki -kuosi vuodelta 2007

[Viitattu 21.8.2018]

<http://sweetsweetthings.blogspot.com/2013/05/marimekon-kohukuosi.html>

19. Maria Primatšenkon maalaus Rotta matkalla vuodelta 1963

[Viitattu 21.8.2018]

<http://sweetsweetthings.blogspot.com/2013/05/marimekon-kohukuosi.html>

20. Pat Hutchins, Rosie´s walk lastenkirjan kuvitus vs. Marimekko isoisän puutarha

[Viitattu 10.9.2018]

<http://www.ramsamsaa.com/2013/07/rosies-walk-isoisan-puutarha.html>

### SIVU 20:

21 & 22. Dolce & Gabbana, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/dolce-gabbana/slideshow/collection>

23 & 24. Balenciaga, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/balenciaga/slideshow/collection>

### SIVU 21:

25. Erdem, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/erdem/slide-show/collection#39>

26. MM6, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/mm6-maison-martin-margiela/slideshow/collection#15>

### SIVU 22:

27. Marni, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/marni/slide-show/collection>

28. Céline, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/celine/slide-show/collection#7>

29. Versace, Spring 2018 Ready-To-Wear

[Viitattu 21.4.2018]

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/versace/slide-show/collection#46>

### SIVU 26:

30. Kustaa Saksi, Marimekko home

[Viitattu 23.9.2018]

<http://www.hugoandmarie.com/work/marimekko-home/>

31. Kustaa Saksi, Nightless Nights

[Viitattu 23.9.2018]

<http://www.hugoandmarie.com/work/nightless-nights/>

### SIVU 30:

32. Kuoseissani voi myös nähdä koralleja

[Viitattu 26.9.2018]

<http://animalia-life.club/other/coral-reef-plants-names.html>

33. Orkidean terälehdet muistuttavat minua kuoseistani

[Viitattu 26.9.2018]

<https://travaldo.blogspot.com/2017/11/grow-and-care-phalaenopsis-orchid-moth-orchid.html>

34. Jäkälässä on samaa muotokieltä kuin kuoseissani

[Viitattu 26.9.2018]

<http://www.ikkunasuomenluontoon.fi/node/4061#.W6ugFBMzbOQ>



# KIITOS